Τὸ φύλλον δραχμὴ 1 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ χρυσᾶ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, φθηνὸς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμ. 75. Ἑξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περιοδος Β'.—Τόμος 32ος | Ἐν Ἀθήναις, 11 Ἰουλίου 1925 | Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 32

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

[Μυθιστόρημα τοῦ Δοχαγοῦ DANRIT*]*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'. (Συνέχεια)

Ὅταν μαζεύτηκαν ὅλοι οἱ μαῦροι γιὰ νὰ ξεκινήσουν, ὁ Κασσαὶν κάλεσε τὸν ἀνθυπολοχαγό του.

— Ἀγαπητέ μου Καρδινιάκ, εἶπε, μιὰ ἄλλη ἀγγαρεία πέφτει πάλι ἀπάνω σου, γιατὶ εἶναι ἔθιμο νὰ πέφτει ἀπάνω στὸν πιὸ νέο. Θὰ ναλάβετε τὴ διεύθυνση τῆς συνοδείας αὐτῆς, ποὺ χει τριακόσιους πενήντα ἀχθοφόρους καὶ ἑξήντα γαϊδάρους. Ξέρω πῶς εἶναι κάτι δύσκολο. Μὰ σᾶς γνωρίζω καὶ πιστεύω πῶς θὰ τὰ καταφέρετε. Θὰ σᾶς δώσω γιὰ ὀπισθοφυλακή, γιὰ νὰ συνοδεύουν καὶ νὰ παρακολουθοῦν τοὺς μαύρους, εἰκοσιπέντε ἄνδρες. Σεῖς δὲν ἔχετε νὰ παρακολουθῆτε παρὰ μόνο αὐτοὺς τὸ πρωΐ ποὺ θὰ ξεκινοῦν, κι' αὐτὸ δὲν εἶναι κάτι εὔκολο, γιατὶ ἐδῶ-πέρα εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ βαδίζουν ἕνας-ἕνας. Κι' ἐπειδὴ δὲν εἶναι μαθημένοι νὰ ἐκτιμοῦν τὶς ἀποστάσεις, θὰ τύχει νὰ κάνουν τὴ γραμμή τους μακριὰ ὡς δυὸ καὶ τρία χιλιόμετρα. Θὰ χρειαστεῖ λοιπὸν νὰ σπρώχνετε αὐτοὺς ποὺ θὰ μένουν πίσω, νὰ φροντίζετε γι' ἀντικατάσταση ἐκείνων ποὺ θὰ τὸ σκάζουν καὶ νὰ τοποθετῆτε τὸ βράδυ στοὺς σταθμοὺς τὰ πράγματά μας μὲ τάξη. Θέχετε τὸ νοῦ σας γιὰ ὅλα... Αὐτὸ θὰ βαστάξει δυὸ τρεῖς μῆνες. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὅμως σᾶς ἀπαλλάσσω ἀπὸ τὴν ἔγνοια τοῦ «γοικοκυριοῦ», ποῦ θὰ τ' ἀναλάβει ὁ συνάδελφός σας Φλαντέν.

Ὁ Φλαντὲν ἦταν ὁ ὑπολοχαγὸς τοῦ λόχου. Εἶχε ψηθῆ δέκα χρόνια στὶς ἀποικίες κι' εἶχε πάρει ὅλα τὰ γαλόνια του στὸ πεζοναυτικὸ καὶ ζήλευε λιγάκι τὸ νεαρὸ συνάδελφό του ποὺχε γίνει ἀμέσως-ἀμέσως ἀνθυπολοχαγός, σὲ ἡλικία ποὺ κεῖνος ἦταν μόλις λοχίας. Μὰ ἦταν πολύτιμος βοηθός, γιατὶ ἤξερε καλὰ τὶς σενεγαλέζικες γλῶσσες κι' εἶχε μεγάλη πεῖρα ἀπ' τὴν ἀποικιακὴ ζωή.

Ὁ λευκὸς ἱεραπόστολος, ποὺ τὸν εἴδαμε πάνω στὸ «Φκιντέρμπ», συνόδευε τὸ ἀπόσπασμα. Διευθυνόταν στὴ χώρα τῶν Μαντίγκων, ὅπου εἶχε κατορθώσει νὰ ἐγκατασταθῆ μιὰ χριστιανικὴ ἀποστολή. Στὴν Κίτα θάφτινε τοὺς φίλους μας καὶ θὰ πήγαινε πρὸς τὰ νότια. Πήγαινε καβάλλα σ' ἕνα μουλαράκι καὶ τὸν ἀκολουθοῦσαν δυὸ μαῦροι, ποὺ κρατοῦσαν, ἐκτὸς ἀπ' τὰ λιγοστὰ προσωπικὰ πράγματά του, μερικὰ θρησκευτικὰ σκεύη. Γιαὐτὸ ὁ ἀπόστολος μπόρεσε νὰ κάμει μιὰ λειτουργία στὸ ὕπαιθρο, τὴν ἑπομένη τῆς ἀναχώρησης.

Τέλος, ὁ κ. Ἀντοναὶ εἶχε διοργανώσει δική του ὑπηρεσία, ἀπὸ ἕνα διερμηνέα καὶ δέκα Κασσονκές, ὑπέροχους μαύρους, ποὺ τοὺς πῆρε γιὰ σαράντα φράγκα τὸ μῆνα. Κι' αὐτὸς ἔφερνε μαζί του δῶρα καί, τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχώρησης, ἔδειξε στὸ Γιώργο μιὰ κάσσα σδεροκαρφωμένη, ποὺ τὴν κουβαλοῦσ' ἕνα μουλαράκι.

— Ἐδῶ εἶναι τὰ λύτρα τοῦ κ. Ραμπλό. Ἂν γίνει τίποτε, σᾶς τὰ ἐμπιστεύομαι.

Ὁ ἀξιωματικὸς τὸν κοίταξε ἐρωτηματικά.

— Εἶναι τριάντα χιλιάδες φράγκα, πρόσθεσε, σὲ τάλληρα ἀσημένια. Πάνω-κάτω ἑκατὸν πενήντα χιλιόγραμμα ἀσήμι. Μὰ δὲν μπορούσαμε νὰ κάνουμε διαφορετικά.

— Ἐγὼ φανταζόμουν πῶς στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικῆς τὰ εὐρωπαϊκὰ νομίσματα δὲν θὰ χαν πέραση.

— Ἔχετε δίκιο. Τὰ νομίσματά μας ἀντικαταστήθηκαν μὲ ὄστρακα, γιὰ τὶς καθημερινὲς συναλλαγές. Μερικὲς ἑκατοντάδες ὄστρακα κάνουν πενήντα λεπτά. Χρησιμοποιοῦν ἀκόμα καὶ ἀλάτι σὲ στῆλες, ποὺ ἡ ἀξία του μεγαλώνει ὅσο προχωρεῖτε στὸ ἐσωτερικό. Μὰ οἱ ἀρχηγοί, ὁ σουλτάνος τοῦ Σεγκὲν λόγου χάρη, ξέρουν πολὺ καλὰ τὴν ἀξία τῶν νομισμάτων μας καὶ τὰ χρησιμοποιοῦν γιὰ ν' ἀγοράζουν ἀπ' τοὺς Ἄγγλους τουφέκια, μπαρούτη καὶ ρούμι. Γιαὐτὸ πῆρα μαζί μου αὐτὸ τὸ χρῆμα, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο. Φαντάζομαι ἄλλωστε πῶς δὲν κινδυνεύει, γιατί, μὲ τὴν ἄδειά σας, θ' ἀκολουθήσω τὰ πόσπασμά σας καὶ μποροῦμε νὰ χρη

«Ἡ ἀτελεύτητη σειρὰ τῶν μαύρων ἀχθοφόρων...»
(Σελ. 250, στ. 6'.)

σιμοποιήσουμε τὶς ὧρες τὶς πορείας γιὰ νὰ μάθετε τὴ γλῶσσα τῶν μαύρων αὐτῶν, ποὺ μαζί τους θὰ ζήσετε ἴσως πολὺν καιρό.

Ὁ Γιώργος βρῆκε ἔξοχη τὴν ἰδέα. Θυμόταν πάντα τὰ λόγια τοῦ Κυβερνήτη στὸ Σαὶν Λουΐ καὶ ἔννοιωθε μεγαλύτερη τὴν ἀνάγκη νὰ ξέρει τὴ γλῶσσα τώρα, ποὺ εἶχε ἰδεῖ πόσες ἑτοιμασίες καὶ πόση πρόνοια χρειάζεται γιὰ νὰ εἰσχωρήσει στὸ ἐσωτερικὸ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα μόνο Γάλλους. Καὶ καταλάβαινε πολὺ καλὰ πόσο δίκιο εἶχε ὁ Κυβερνήτης, ὅταν τοῦλεγε πὼς ὑπάρχει κάποιος ἐγωϊσμὸς στὴν αἴτησή του νὰ πάρει τὴ διοίκηση τοῦ ἀποσπάσματος.

Μ' ὅλες ὅμως τὶς ἔγνοιες ποὺ τοῦ κόστιζε ἡ διοίκηση τῆς συνοδείας, ὁ Γιώργος ἦταν εὐχαριστημένος, γιατί, σὰ διοικητής, πήγαινε καβάλλα σ'ἕνα μικρὸ ἀλογάκι μὲ πυκνὴ χαίτη ποὺ τόχε πάρει στὸ Καγιές. Ἦταν κοντόποδο καὶ μικρόσωμο καὶ στὴν ἀρχὴ ἔκαμε τὴν ἐντύπωση στὸ Γιώργο πὼς θὰ ἦταν τὸ χειρότερο παλιάλογο τοῦ κόσμου. Μὰ ὕστερα εἶδε μ' ἔκπληξη πὼς βάδιζε κανονικὰ καὶ σταθερὰ καὶ τάφισε νὰ πηγαίνει μοναχό του, δίχως νὰ τοῦ κρατῇ τὸ χαλινό, μέσα στὰ δύσκολα περάσματα καὶ στοὺς ἐπικίνδυνους βράχους. Τὸ ὀνόμασε «Σάτα».

* *

Στὶς 17 Ἀπριλίου, τὸ ἀπόσπασμα ἄρχισε τὴν πορεία του μέσα σὲ μιὰν ὁμαλὴ χώρα. Μετὰ λίγες ὧρες περνοῦσε κάτω ἀπ' τὸ φρούριο τῆς Μεντίνας, ποὺ ἀπέχει δώδεκα χιλιόμετρα ἀπ' τὸ Καγιές, κι' ἐκεῖ πῆραν μαζί τους μιὰ ἐνίσχυση ἀπὸ τὶς πιὸ σπουδαῖες: ἕνα γιατρό.

Ὁ δόκτωρ Ἐ. δέ, ποὺ ἀνέλαβε ὑπηρεσία στὸ ἀπόσπασμα, ἦταν ἕνας σοφὸς φυσιοδίφης ποὺ περνοῦσε ὅλη τὴ μέρα του ἀπασχολημένος μὲ τὸν πλουτισμὸ τῆς βοτανικῆς καὶ ὀρυκτολογικῆς συλλογῆς του.

Ὠπλισμένος μ' ἕνα σφυράκι, χτυποῦσε κι' ἔψαχνε τοὺς βράχους, λησμονιόταν κοιτάζοντας μιὰ κρυσταλλόπετρα μὲ γεωμετρικὸ σχῆμα καὶ δὲν εἶχε λόγια νὰ ἐνφράσει τὸ θαυμασμό του γιὰ τὸ γεωλογικὸ πλοῦτο τοῦ τόπου. Μιλοῦσε γιὰ τὰ μεταλλεῖα χρυσοῦ τοῦ Μπαμπούκ, ποὺ τάξεραν οἱ Πορτογάλλοι ἀπ' τὸν 14ο αἰῶνα καὶ ποὺ κουχιόταν πὼς μιὰ μέρα θὰ μποροῦσε νὰ τἀνακαλύψει.

Μὰ ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐνδιέφερε πιὸ πολὺ ἦταν — τί νομίζετε; Τὸ σχῆμα τοῦ κρανίου τῶν διαφόρων μαύρων φυλῶν τοῦ Σουδὰν καὶ πολλὲς φορὲς τὸν ἔβλεπαν νὰ δρμᾷ πάνω σ' ἕναν ἀνόποπτο μαῦρο, νὰ τοῦ παίρνει τὰ μέτρα τοῦ κεφαλιοῦ του ἢ νὰ τοῦ τραβᾷ μιὰ φωτογραφικὴ πλάκα.

Τὶς πρῶτες μέρες ἡ πορεία ἦταν εὔκολη. Ὁ δρόμος ἦταν χαραγμένος πλάϊ στὸ ποτάμι, χωριὰ ἀπαντοῦσαν ἄφθονα καὶ μποροῦσαν νἆναι ἥσυχοι, ὅτι ὡς τὴν Κίτα, δὲ θὰ εἶχαν καμμιὰ ἐνόχληση ἀπὸ ἰθαγενεῖς. Ὡστόσο ἔπαιρναν ὅλα τὰ μέτρα τους, γιατὶ οἱ φῆμες γιὰ τὴν ἀνταρσία τοῦ Σαμαροῦ ἦταν γνωστὲς παντοῦ.

Ἔμπροσθοφυλακὴ ἦταν ὁ ὁπολοχαγὸς Βλαντὲν μὲ καμμιὰ πενηνταριὰ ἄντρες. Ἀκολουθοῦσε ὁ λοχαγὸς Κασσαὶν μὲ τὸ διερμηνέα του, τὸ Μούσσα Δερέ, ἀξιόλογο πρόσωπο, ποὺ φοροῦσε ἀραβικὰ ρούχα καὶ καβαλλίκευε σ'ἕνα μουλάρι. Ὕστερα ἐρχόταν τὸ κύριο σῶμα τοῦ λόχου, καὶ τέλος ἡ ἀτέλειωτη σειρὰ τῶν μαύρων ἀχθοφόρων, χωρισμένη σὲ τμήματα ἀπὸ πενήντα-πενήντα ἀνθρώπους. Καθέν' ἀπ' αὐτὰ τὰ διοικοῦσε ἕνας ἀρχηγὸς ἀπὸ τὶς φυλὲς τῶν Μπαμπαρά, βαστώντας γιὰ σύμβολο τῆς ἐξουσίας του ἕνα βαρὺ ρόπαλο. Ὧρες-ὧρες χάϊδευαν μ' αὐτὸ τοὺς ὤμους ἢ τὴ ράχη τῶν ἀχθοφόρων καὶ τότε ἐκεῖνοι, δίχως νὰ γογγύζουν, πηδοῦσαν τοὺς θάμνους γιὰ νὰ συντομέψουν τὶς ἀποστάσεις.

Τὶς πρῶτες μέρες, ὁ Γιώργος ἔτρεχε ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη στὴν ἄλλη τῆς συνοδείας, κι' ἔτσι δὲν τοῦμενε καιρὸς νὰ κουβεντιάζει μὲ τὸν κ. Ἀντοναί. Εὐτυχῶς ὁ Πεπίνος εἶχε ἀναλάβει τὴ διοίκηση τῆς ὀπισθοφυλακῆς καὶ τὸν βοηθοῦσε πολύ, φροντίζοντας νὰ βιάζει κείνους ποὺ ἀργοπορούσαν καὶ νὰ μαζεύει τὰ φορτώματα ποὺ ἄφιναν στὸ δρόμο οἱ μαῦροι ποὺ εἶχαν ἀποκάμει.

Ὅσο γιὰ τὸ Μπάμπα, ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ξεκίνησαν, χοροπηδοῦσε γεμάτος χαρά, γιατὶ ἀνάμεσα στοὺς μαύρους ἀχθοφόρους εἶχε γνωρίσει κι' ἕναν νέο, ποὺ μιλοῦσε τὴν ἴδια διάλεκτο μ' αὐτόν. Μ' ἕνα περίεργο ἔνστικτο, τὸ παιδὶ κατάλαβε πὼς ὁ μαῦρος αὐτός, ποὺ τοῦ ἔσωσε ἡ τύχη, ἦταν ἀπ' τὸ χωριό του. Ἔγινε ἀμέσως φίλος τοῦ Μαμπῆ — ἔτσι ἔλεγαν τὸ μαῦρο — κι' ἦταν γιὰ τὴ γυναίκα του, τὴ Σάτα, ὁ πιὸ ὑποχρεωτικὸς ὑπηρέτης. Ὁ Πεπίνος εἶδε μὲ χαρά του πὼς ὁ προστατευόμενός του εἶχε προσκολληθῆ σ'αὐτὴ τὴν οἰκογένεια κι' ἔπαψε πιὰ νὰ φροντίζει γι' αὐτόν.

Στὴ συνοδεία ἦταν πάνω ἀπὸ διακόσιες οἰκογένειες. Γιατὶ ἔτσι γίνεται σ' αὐτὰ τὰ μέρη. Ὅταν οἱ μαῦροι συμφωνοῦν νὰ κουβαλήσουν τὰ πράγματα ἑνὸς ἀποσπάσματος, οἱ γυναῖκες τους τοὺς ἀκολουθοῦν στὶς πορεῖες, κρατώντας στὸ κεφάλι τους τὴν προμήθεια ἀπὸ μέλι κι' ἀραποσίτι, καθὼς καὶ τὸ δοχεῖο καὶ τὸ ξύλινο γουδοχέρι, ποὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ φτιάξουν τὸ κουσκούς. Πολλὲς φορὲς μάλιστα, ἔξω ἀπ' τὸ φορτίο, κρατοῦν κι' ἕνα παιδί, καβαλλητὸ πάνω στὴ μέση τους, ποὺ τὸ συγκρατεῖ ἕνα σάλι, σφιγμένο στὸ στῆθος τους. Κι' ὅμως περπατοῦν ἀκούραστες καὶ περνοῦν χιλιόμετρα ὁλάκερα.

Τὸ ἀκατάστατο μπουλούκι τους ἀκολουθεῖ τὸ ἀπόσπασμα σὲ κάποια ἀπόσταση. Μόλις ἡ συνοδεία φτάσει στὴν τοποθεσία ὅπου οἱ ἀχθοφόροι, μὲ τὴν ἐπίδεξη τῶν ἀξιωματικῶν, τοποθετοῦνε τὰ φορτία τους σ' ἕνα μέρος, ἀπ' ὅπου θὰ τὰ ξαναπάρουν τὴν ἐπομένη, οἱ γυναῖκες σταματοῦν, στήνουν τὴν πρωτόγονη κουζίνα τους καί, λίγο μακριὰ ἀπ' τὸ στρατόπεδο τῶν ἀσπρων, στήνεται ἕνα βουερὸ στρατόπεδο μαύρων, ὅπου ἀκούγονται φωνές, γέλια καὶ κλάμματα παιδιῶν. Μόλις πέσει νύχτα, οἱ μαῦροι κοιμοῦνται κουρασμένοι γύρω στὶς φωτιές. Οἱ πεζοναύτες ξαπλώνονται κάτω ἀπ' τἀντέσκηνά τους καὶ μόνο οἱ φρουροὶ ἀγρυπνοῦν μέσα στοὺς μύριους μυστηριακοὺς ἤχους τῆς σιωπηλῆς ἀφρικανικῆς νύχτας.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ πρώτη λάμψη τῆς αὐγῆς ξυπνᾷ τοὺς μαύρους, ποὺ τεντώνουν τὰ μέλη τους, μουδιασμένα ἀπ' τὴ δροσιὰ τῆς νύχτας καὶ ρίχνονται ἀμέσως στὸ φαΐ. Ὕστερα ρίχνουν κεχρὶ στὰ ζῷα καὶ καθὼς τὸ μασσοῦν, τὰ δόντια τους θορυβοῦν σὰ μυλόπετρες.

Οἱ μάγειροι βράζουν τὸν καφὲ κι' οἱ πεζοναύτες βγαίνουν ἀπ' τὶς σκηνές τους. Ἡ μικρὴ πάνινη συνοικία ξεστήνεται, διπλώνεται, χάνεται, καὶ πολλὲς φορὲς τὰ πάντα εἶν' ἕτοιμα, πρὶν ἀκόμη οἱ σάλπιγγες χτυπήσουν ἐγερτήριο.

Τὴν ὥρ' αὐτὴ σελλώνουν κι' ἑτοιμάζουν τὰ ζῶα.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ «ΜΙΚΡΕΣ ΨΥΧΕΣ»

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

[Συνέχεια καὶ τέλος· βλ. σελ. 243.]

Ἀφοῦ φέρναμε δυὸ-τρεῖς γύρους, ὅσο γιὰ νὰ κάναμε τὴ Δέλια νὰ τὰ χάσῃ λίγο, σταματούσαμε κρατούμενοι πάντ' ἀπὸ τὸ χέρι. Τότε κείνη σταματοῦσε σὲ μιὰ κι' ἄρχιζε νὰ τῆς περνάῃ ἐλαφρὰ τὴ βούρτσα στὸ μούτρο, στὸ λαιμό, στὰ φορέματα. Ἐκείνη πάλι ποὺ ψαχνόταν ἔτσι, ἔγερνε μπρός, πίσω, γονάτιζε, γιὰ νὰ μὴ γνωριστῇ καὶ προσπαθοῦσε νὰ κρατήσῃ τὰ γέλια της, γιὰ νὰ μὴν ἀκουστῇ ἡ φωνή της, καὶ τρανταζόταν ὁλόκληρη, ἐνῷ κι' οἱ ἄλλοι ἦταν πνιγμένοι ἀπὸ ἕνα σιωπηλὸ γέλιο. Ἀφοῦ τὴν ἔψαχνε καλά, ἡ Δέλια σκεφτόταν λιγάκι κι' ἔλεγε:

— Ἔχει κορδέλλα στὰ μαλλιά· εἶν' ἡ Χριστίνα!

Κι' ὅλοι ἀπαντώντας τῆς λέγαμε:

— Ποιὰ Χριστίνα, ποιὰ Χριστίνα! Γύρο, γύρο ὅλοι!

Τὸ γύρισμα ξανάρχιζε, ἡ Δέλια ξαναπερνοῦσε πάλι τὴ βούρτσα της σ'ἄλλο πρόσωπο, ἀργά, γαργαλώντας το. Πεθαίναμε ἀπ' τὰ γέλια, πνιγόμενοι γιὰ νὰ μὴν ἀκουστοῦμε. Τέλος ἡ Δέλια, θριαμβευτικά, φώναζε:

— Ἔχει ποδιὰ ἀπὸ μουσελίνα· εἶναι ἡ Ματθίλδη!

* *

Ἀλλὰ ὅταν βαρυνόμαστε αὐτὰ τὰ παιγνίδια, ἐφευρίσκαμε ἄλλα πολλά, παρωδώντας τοὺς μεγάλους. Ὅταν παίζαμε τὶς «κουμπάρες», ἀκούγονταν αὐτοὶ οἱ διάλογοι:

— Πῶς πάει τὸ παιδάκι σας;

— Πολὺ καλά, ἀλλ' ἂν καὶ εἶναι ἐφτὰ χρονῶ, τιπιλίζει ἀκόμα τὸ δάχτυλό του. Καὶ ὁ ἄντρας σας ὁ Καρολάκης τί κάνει;

— Εἶναι πολὺ ἄταχτος! Θὰ τὸν κλείσω σὲ σχολεῖο.

Παίζαμε καὶ τὸν ἄρρωστο. Ἡ Ἀδελίνα ξαπλωνόταν πάνω σὲ δυὸ καρέκλες, ἡ Μανουελίτα ἔκανε τὴν ἀπελπισμένη μητέρα, κι' ὁ Καισαράκης, μ'ἕνα ζευγάρι γυαλιά, φτιαγμένα ἀπὸ πορτοκαλοφλουδα, καὶ μὲ βαρειὰ φωνή, ἔλεγε:

— Αὐτὸ τὸ κοριτσάκι εἶναι κακά, ἔφαγε πολλὰ φρούτα καὶ πολλὴ κρέμα. Νὰ τοῦ δωσετε δυὸ σύγγιες ρετσινόλαδο.

— Δὲν τὸ θέλω! φώναζε ἡ Ἀδελίνα.

— Ἐ! τότε θὰ πεθάνῃς. Μετὰ λίγο ζουμί, μετὰ ἕνα κοτόπουλο, ἔπειτα μπακαλιάρο, ἔπειτα ἕνα μπισκοτάκι...

— Θέλω πέντε μπισκοτάκια! φώναζε ἡ Ἀδελίνα.

— Κόρη μου, κόρη μου, μὲ κάνεις νἀπελπίζουμαι! ἔλεγε ἡ Μανουελίτα.

Παίζαμε καὶ τὴν ἐκκλησιά, κάνοντας Ἁγία Τράπεζα ἕνα πάγκο στρωμένο μ' ἕνα τραπεζομάντηλο καὶ μ'ἕνα ὀργανέτο δίπλα.(*) Ὁ Φερδινάνδος ἔβαζε μιὰ χάρτινη σκούφια, φτιαγμένη ἀπὸ ἐφημερίδα, ἔπειτα ἐβγαινε ἔξω μαζὶ μὲ τὸν Καρολάκη γιὰ νὰ λειτουργήσῃ. Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ εὐλαβικὲς γυναῖκες, ποὺ γονατισμένες, διαβάζαμε σὲ κάποια βιβλιαράκια μας καὶ σταυροκοπιόμαστε.

Συχνὰ δυὸ ἐκκλησιαζόμενες ψιθύριζαν μεταξύ τους:

— Ἐγὼ εὐχαριστιέμαι μὲ τὴ λειτουργία τοῦ Δον-Φερδινάνδου, γιατὶ εἶναι σύντομη.

— Καὶ τὰ καταλαβαίνει κανεὶς ὅλα.

— Θὰ μείνετε στὶς εὐχές;

— Ὄχι, γιατ' εἶμαι ταμμένη στὴ «Θλιμμένη Παναγιά».

— Παρακαλέστε την καὶ γιὰ μένα!

— Δὲν εἶσαι ἄξια.

Κατόπι, καθισμένος πίσω ἀπὸ ἕνα τετράγωνο, ποὺ τὸ σχημάτιζαν τέσσερες καρέκλες, ὁ Φερδινάνδος ἔκανε τὸν πνευματικὸ στὸ ἐξομολογητήριο, κι' ἡ ἁμαρτωλὴ ἐρχόταν γεμάτη ταπείνωση.

— Πάτερ, εἶπα πολλὰ ψέμματα.

— Ἔκαμες κακά, κόρη μου. Πόσα ψέμματα εἶπες; εἴκοσι χιλιάδες;

— Ἀκόμα περισσότερα.

— Ἕνα ἑκατομμύριο;

— Ὤ, πάτερ μου! Ἔκλεψα ἀκόμα μερικὰ σβώλια ζάχαρη ἀπὸ τὴ ζαχαριέρα.

— Τώρα νὰ τὸ πῶ στῇ μαμμά! φώναζε ὁ Φερδινάνδος σηκωνόμενος ὁλόρθος.

Ὅταν σκοτεινιάζῃ, τὸ δειλινό, καὶ μᾶς κυρίευε πιὰ ἡ κούραση κι' ἡ μελαγχολία, μαζευόμαστε γύρω ἀπ' τὴ Μαριαγκράτσια καὶ τὴν παρακαλοῦσαμε:

— Μαριαγκράτζια, πές μας ἕνα παραμύθι! Ἕνα παραμύθι, Μαριαγκράτζια, θέλουμε ἕνα παραμύθι!..

Καὶ ἡ Μαριαγκράτζια, παίρνοντας τὴν Ἀδελίνα καὶ τὸν Πεππίνο στὰ γόνατα της, ἀργά, χωρὶς νὰ μᾶς κοιτᾷ, ἐνῷ ἐμεῖς τὴν κοιτάζαμε στὰ μάτια, μᾶς διηγόταν τὸ μῦθο τοῦ ***Βασιλιᾶ Φειδιοῦ***, ἢ τὸν ἄλλο τοῦ ***Χοίρου Βασιλιᾶ***, ἢ τῆς ***Σαρακηνῆς Σκλάβας***, ἢ τὴν ἀληθινὴ ἱστορία ποὺ πραγματικὰ συνέβηκε στὸ Φρὰ-Τζιοβάντι...

(Μετάφραση ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ τῆς Ματθίλδης Σεράο)

ΣΠΥΡΟΣ Μ. ΑΝΝΙΝΟΣ

(*) Στὴ φράγκικη ἐκκλησία ἔχουν καὶ ὄργανο, ποὺ παίζει μόνο τὸν ἤχο τοῦ ψέλτας. — Σ. τ. Μ.

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ζ.

ΤΟ ΜΟΣΧΑΡΑΚΙ

Σὲ λίγο, φτιάσανε γιὰ τὴ Βιολέττα ἕνα σταῦλο. Τὸν ἄρχισε ὁ κὺρ-Ἠλίας ὁ χτίστης μὲ τούβλα, καὶ τὸν ἀποτελείωσε ὁ κὺρ Ἀντώνης ὁ μαραγκὸς μὲ ξύλα. Τί ὄμορφος ποὺ ἔγινε! Τὸν ἔστρωσαν ὅλο μὲ φρέσκο ἄχερο καὶ κουβάλησαν τὴν ἀγελάδα ποὺ ὥς ἐκείνη τὴ στιγμὴ βρισκόταν μέρα-νύχτα στὸ λιβάδι.

— Θὰ εἶναι πολὺ εὐχαριστημένη τώρα ποὺ ἔχει σπίτι κι' αὐτή, εἶπε ἡ Μαρίτσα.

— Καὶ βέβαια θὰ εἶναι, τῆς ἀποκρίθηκε ἡ μαμμά. Τῆς χρειάζεται, βλέπεις, καὶ τῆς ἀγελάδας ἕνας σταῦλος, ὅπως χρειάζεται καὶ τοῦ πουλιοῦ μιὰ φωλιά.

— Μὰ τὸ πουλὶ γεννᾷ στὴ φωλιά του, εἶπε ἡ Μαρίτσα. Μήπως κι' ἡ Βιολέττα θὰ κάμῃ τώρα αὐγά;

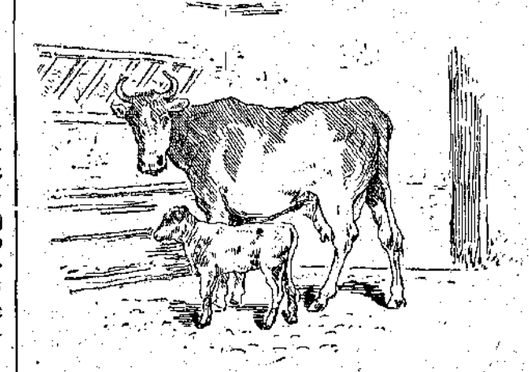

— Ὄχι, ὄχι, ἀποκρίθηκε χαμογελώντας ἡ μαμμά· ζῶο ποὺ κάνει γάλα, σὰν τὴν ἀγελάδα, δὲν γεννᾷ ποτὲ αὐγά· γεννᾷ ὅμως κάτι ἄλλο καὶ σὲ λίγον καιρὸ θὰ τὸ ἰδῆς.

Πραγματικῶς, ἀφοῦ πέρασαν κάμποσες ἑβδομάδες, ἕνα πρωΐ, ἡ μαμμὰ εἶπε τῆς Μαρίτσας:

— Θὰρθῶ μαζί σου στὸ σταῦλο νὰ ἰδῶ κι' ἐγὼ τὴ Βιολέττα.

Ἡ Μαρίτσα τἄκουσε μὲ χαρά, γιατὶ τῆς ἄρεσε πολὺ νὰ βγαίνει μὲ τὴ μαμμά της. Ξεκίνησαν λοιπὸν γιὰ τὸ σταῦλο μαζὶ κι' ἅμα ἔφτασαν κοντὰ στὴν πόρτα, ἡ μαμμὰ εἶπε:

— Σιγά, Μαρίτσα, σιγά... Εἶναι κάτι μέσα στὸ σταῦλο, ποὺ δὲν πρέπει νὰ τρομάξῃ... Μὰ καὶ σὺ νὰ μὴν ξαφνιστῇς ὅταν θὰ τὸ ἰδῆς!

Ἡ Μαρίτσα περπατοῦσε τώρα στὶς μύτες τῶν ποδιῶν. Μὰ εἶχε μεγάλη ἀνυπομονησία νὰ ἰδῇ τὸ κάτι ποὺ τῆς εἶπε ἡ μαμμά.

Χαμογελώντας, αὐτὴ ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ σταύλου. Ἡ Βιολέττα, δορθή, γύρισε ἀμέσως καὶ κοίταξε σὰ θυμωμένη. Ἅμα εἶδε ὅμως πὼς ἦταν ἡ Μαρίτσα κι' ἡ μαμμά της, ἡσύχασε.

Φαντασθῆτε τώρα τὴν ἔκπληξη τῆς μικρῆς μας φίλης ὅταν, δίπλα στὴν ἀγελάδα, εἶδε ἕνα μοσχαράκι ἀχνοκίτρινο, σχεδὸν ἄσπρο. Στάθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ τὸ κοίταξε. Τί ὄμορφο, τί χαριτωμένο ποὺ ἦταν!

— Μπορῶ νὰ τὸ πιάσω; ρώτησε.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ἡ μαμμά.

Κι' ἀμέσως ἡ Μαρίτσα ἔβαλε τὸ χέρι της στὸ βελουδένιο του δέρμα καὶ τὸ χάϊδεψε ἀπαλὰ-ἀπαλά.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΚΥΡΑ ΣΤΑΘΑΙΝΑ

Ἀγαπητοί μου,

Τὴν περασμένη ἑβδομάδα, στὴ Μαλακάσα, τουφεκίστηκε ἕνας νέος, ποὺ τὸ Στρατοδικεῖο τὸν εἶχε καταδικάσει γιὰ λησταεία μὲ φόνο. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατο νὰ φανταστῆτε τὴ μανία ποὺ κυρίεψε τὸν κόσμο νὰ παρευρεθῆ σ' αὐτὴ τὴ θανατικὴ ἐκτέλεση! Ὅπου πήγαινα κεῖνες τὶς ἡμέρες, ὅπου στεκόμουν, δὲν ἔβλεπα καὶ δὲν ἄκουγα παρ' ἀνθρώπους νὰ ρωτοῦν, νὰ γυρεύουν πληροφορίες γιὰ τὴν ὥρα καὶ τὸν τόπο καὶ νὰ προσχεδιάζουν, νὰ συμφωνοῦν τὴ φριχτὴ αὐτὴ ἐκδρομή. Καὶ μαζεύτηκαν χιλιάδες, τὸ πρωὶ ἐκεῖνο, ὁλόγυρα στὴν «ταράτσα» τοῦ ἀξοχικοῦ δρόμου ὅπου τουφεκίστηκε ὁ νέος.

Τέτοιος, βλέπετε, εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Τὄχει γιὰ διασκέδαση, νὰ παρευρίσκεται σὲ θεάματα ποὺ τὸν ἀποτροπιάζουν. Κι' ὅπως εἶναι ἐξαιρετικοὶ οἱ σκληροὶ ἐκεῖνοι, οἱ ἄγριοι, ποὺ βρίσκουν σ' αὐτὰ πραγματικὴ εὐχαρίστηση ἢ ποὺ τὰ βλέπουν μὲ ψυχραιμία κι' ἀδιαφορία, ἄλλο τόσο εἶναι σπάνιοι κι' ἐκεῖνοι ποὺ μὲ μιὰ ἀνώτερη ψυχικὴ καλλιέργια, δυναμώνοντας καὶ τὴ θέλησή τους, μποροῦν σὲ κάθε περίσταση νὰ φαίνονται λογικοί, *συνεπεῖς* καὶ νὰποφεύγουν μὲ σταθερότητα ἕνα θέαμα ποὺ θὰ τοὺς ἔκανε φρίκη.

Μόνο αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν πηγαίνουν σὲ μιὰ θανατικὴ ἐκτέλεση ὅση κι' ἂν ἔχουν εὐκολία. Οἱ ἄλλοι, οἱ δυστυχισμένοι, θυσιάζουν ἡσυχία, ὕπνο, χρήματα, γιὰ νὰ παρευρεθοῦν. Τοὺς κυριεύει καὶ τοὺς νικᾶ ἡ νοσηρή τους περιέργεια. Καὶ μοῦ θυμίζουν μιὰν ἀξέχαστη σκηνὴ ποὺ εἶδα κάποτε στὴν πατρίδα μου: Κάποιον εἶχε διαμελίσει ἕνα βαρὺ κάρρο καὶ τὸν κουβαλοῦσαν. Μιὰ γυναῖκα τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τὴν πόρτα της, προχωροῦσε ὡς τὴ γωνιὰ τοῦ δρομάκου καὶ, στὸ μεγάλο δρόμο, ἔβλεπε λίγο τὴ συνοδεία. Τῆς ἔκαμε φρίκη καὶ μὲ γουρλωμένα μάτια, μὲ ξεφωνητὰ καὶ χειρονομίες, γύριζε στὴν πόρτα της. Ἀλλὰ πάλι πήγαινε ὡς τὴ γωνιὰ νὰ ἰδῆ. Καὶ πάλι γύριζε μὲ φρίκη. Αὐτὸ ἔγεινε πέντ'-ἕξη φορές. Ἐπιτέλους ὁ ἀντίχρυνδς καπνοπώλης ἔχασε τὴν ὑπομονή.

— Μά, κυρὰ-Στάθαινα, τῆς φώναξε, πῶς κάνεις ἔτσι; Ἀφοῦ δὲν μπορεῖς νὰ βλέπεις, τί πᾶς καὶ ξαναπᾶς: Ἐμπα στὸ σπίτι σου, χριστιανή μου.

Κι' ἡ κυρὰ-Στάθαινα:

— Ναι, μὰ ποὺ δὲν μπορῶ;..

Αὐτός, παιδιά μου, εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Θέλει καὶ δὲ θέλει. Ἀποφεύγει τὸ φριχτὸ καὶ τὸ κυνηγᾷ. Φεύγει γιὰ νὰ μὴν ἰδῆ καὶ πάλι ξαναγυρίζει, νικημένος ἀπὸ τὴν περιέργια. *Δὲν μπορεῖ*, σὰν τὴν κυρὰ-Στάθαινα. Καὶ μὲ τὴν κυρὰ-Στάθαινα ἔμοιαζαν οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀμέτρητους, ποὺ πῆγαν στὴ Μαλακάσα νὰ ἰδοῦν τὸν τουφεκισμό. Ἕναν ἀπ' αὐτοὺς, τὸ ἴδιο βράδυ, τὸν ρώτησα:

— Τὰ εἶδες λοιπὸν ὅλα;

— Ὤ, δὲν εἶδα τίποτα!

— Πῶς; δὲν πρόφτασες;

— Μπά! εἶχα πάει ἀπ' τοὺς πρώτους.

— Δὲ διάλεξες λοιπὸν καλὴ θέση;

— Ὤ, τὴν καλύτερη. Ὅλα θὰ τἄβλεπα...

— Ἀλλά;

— Νά, τὴν τελευταία στιγμή, ἔκλεισα τὰ μάτια μου καὶ γύρισα τὸ πρόσωπό μου ἀλλοῦ.

— Γιατὶ πῆγες λοιπόν;

— Ξέρω κι' ἐγώ;

Ὁρίστε! δὲν ἤξερε γιὰ τί πῆγε. Γιὰ νὰ ἰδῆ βέβκια. Κι' ὅμως, ὅταν ἦρθε ἡ στιγμή, ἔκλεισε τὰ μάτια του. Ἡ φρίκη, ὁ ἀποτροπιασμὸς τοῦ νίκησε τὴν περιέργεια. Κι' ἐνῷ ἦταν τόσο εὔκολο νὰ φανταστῆ πῶς ἔτσι θὰ γινόταν, πῶς δὲν θἄχε τὴ δύναμη, τὴ σκληρότητα μερικῶν ἄλλων νὰ ἰδῆ νὰ τουφεκίζουν ἕναν ἄνθρωπο, εἶχε πάει. Εἶχε ξενυχτήσει μάλιστα, κι' εἶχε δώσει ἕνα σωρὸ λεφτά, γιὰ νὰ πάη στὴν ὥρα του μὲ αὐτοκίνητο. Βρίσκετε καμμιὰ λογική, καμμιὰ συνέπεια σ' αὐτό; Ἐγὼ ὄχι! Ὅπως δὲν βρίσκω οὔτε στὸ φέρσιμο τῆς κυρὰ Στάθαινας ποὺ σᾶς εἶπα. Βρίσκω μόνο στὸ φέρσιμο κάποιου ἄλλου. Αὐτὸς δὲν πῆγε στὸν τουφεκισμὸ τῆς Μαλακάσας. Δὲν πῆγε, γιατὶ οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν τοῦ ἦρθε ἡ ἐπιθυμία νὰ ἰδῆ τέτοιο θέαμα. Ἤξερε πῶς θὰ τοῦ ἔκανε φρίκη, ἀποτροπιασμό, κακό. Καὶ νὰ τὸν πλήρωναν ἀκόμα, ποὺ λένε, δὲν θὰ πήγαινε. Νὰ τὸ λογικό, τὸ *συνεπές*.

Ἀλλὰ γιατὶ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δὲν τὸ ἔχουν; Γιατὶ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι εἶναι σὰν τὴν κυρὰ-Στάθαινα; Σᾶς τὸ εἶπα: γιατὶ τοὺς λείπει ἡ ψυχικὴ ἐκείνη καλλιέργεια ποὺ ἀποκοιμίζει κάποια ἄγρια, πρωτόγονα καὶ νηπιακὰ ἔνστικτα. Ἕνας ἄνθρωπος καλλιεργημένος, ἀνώτερος, δὲν πάει βέβαια νὰ ἰδῆ γιὰ διασκέδαση ἕναν τουφεκισμό. Ἔχει μέσα του ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ κατανικᾷ κι' αὐτὴ καὶ κάθε του ἄλλη νοσηρὴ περιέργεια.

Ἴσως κάποιος τώρα θἄλεγε: Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ τὰ βλέπη, νὰ τὰ ξέρη ὅλα; Καὶ μιὰ φορὰ τουλάχιστο στὴ ζωή του, δὲν πρέπει νὰ ἰδῆ καὶ μιὰ θανατικὴ ἐκτέλεση, τουφεκισμό, ἀποκεφαλισμό, ἀπαγχονισμό;

— Καμμιὰ ἀνάγκη, παιδιά μου! Τί ἔπαθα ἐγὼ ποὺ δὲν εἶδα ποτέ μου; Γιατὶ ἀπὸ μικρός, μολονότι πολλὲς φορὲς μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία, τὸ ἀπόφυγα. Ἐξ ἀρχῆς μοῦκανε φρίκη, ποὺ δὲν ἐννοοῦσα νὰ τὴν ὑποστῶ γιὰ μιὰ περιέργεια, ἢ μὲ τὴν ἰδέα πῶς τάχα πρέπει νὰ τὰ ἰδῶ καὶ νὰ τὰ μάθω ὅλα.

Ὅλα; Ἕνας λόγος εἶναι! Ἐξαίρετα μπορεῖ νὰ ζήσῃ κανεὶς καὶ χωρὶς νὰ ἰδῆ μερικά. Κι' ἔν' ἀπ' αὐτὰ ἂς εἶναι κι' ἡ θανατικὴ ἐκτέλεση, τὸ πιὸ ἀποτρόπαιο καὶ τὸ πιὸ φριχιαστικὸ ἀπ' ὅλα. Τόσο ποὺ ἂν καὶ τὸ θεωροῦσαν ἀναγκαῖο γιὰ τὴν ἄμυνα τῆς κοινωνίας ἐναντίον τῶν κακούργων, ἀναγκάστηκαν τελευταῖα νὰ τὸ καταργήσουν. Σήμερα μόνο σ' ἔκτακτες περιστάσεις, — ὅπως π: χ: μὲ τὶς λησταεῖες ποὺ τὶς δίκαζε τὸ Στρατοδικεῖο, — ἐφαρμόζεται θανατικὴ ποινή. Στὶς ἄλλες, τὶς συνηθισμένες, τὶς μετατρέπουν σὲ ἰσόβια δεσμά. Καὶ ξέρετε γιατί; Πρῶτο γιατὶ εἶπαν πῶς ἡ κοινωνία δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ θανατώνῃ, ἀφοῦ ἔχῃ τόσους ἄλλους τρόπους νὰμυνθῆ. Καὶ δεύτερο γιατὶ παρατήρησαν ὅτι τὸ θέαμα, — καὶ τὸ ἄκουσμα ἀκόμη, — ἀντὶ νὰ παραδειγματίζῃ, ἐξαγριώνει τοὺς ἀνθρώπους καί, ὅσους ἔχουν μιὰ ἐγκληματικὴ προδιάθεση, τοὺς κάνει πιὸ γρήγορα κακούργους. Εἶναι λοιπὸν καμμιὰ ἀνάγκη νὰ βλέπῃ κανεὶς ἕνα πρᾶγμα ποὺ σχεδὸν καταργήθηκε καὶ ποὺ τείνει νὰ καταργηθῆ ὁλωσδιόλου, ἐπειδὴ ἀντίκειται στὸν ἀνθρωπισμὸ κι' ἔχει τόσο κακὰ ἀποτελέσματα;

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Κας COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ' (Συνέχεια)

Ὅταν γύρισαν στὸ σπίτι, ὁ Γεροθωμὰς φάνηκε πολὺ συλλογισμένος. Εἶχε στὸ νοῦ του τὰ λόγια τοῦ συμβολαιογράφου καὶ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὸ νόημά τους.

«Τί ἤθελε νὰ πῇ μ'αὐτὰ ὁ κὸρ-Ἀνδρέας; συλλογιζόταν πῶς πρέπει νἄμαι σὰν πατέρας της καὶ νὰ τὴν ἔχω σὰν παιδί μου; Ἀμ' αὐτὸ τὸ κάνω ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ τὴ βρῆκα καὶ χωρὶς νὰ μοῦ τὸ πῇ κανείς. Μήπως ἤθελε νὰ πῇ πῶς ἔχω χρέος νὰ οἰκονομῶ τὰ λεφτά της, νὰ μὴν τὰ σπαταλῶ, νὰ μὴν τῆς τὰ τρώγω; Ἀμ' κι' αὐτὸ ἦταν περιττό. Εἶχα, βλέπεις, ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ πῇ ὁ συμβολαιογράφος μὲ τὰ πράσινα ματογυάλια του! Ἐγὼ νὰ φάω τὰ λεφτὰ τῆς Μαρίκας μου;!.. Ὡς φαίνεται, κάτι ἄλλο θἄθελε νὰ μοῦ πῇ, κάτι ἄλλο ἦταν τὸ νόημά του· μὰ τότε ἔπρεπε νὰ μιλήσῃ καθαρά, ὅπως μιλοῦν σὲ ἀνθρώπους ποὺ δὲν εἶναι συμβολαιογράφοι! Ἐγὼ ὁμολογῶ τὴν ἁμαρτία μου: δὲν κατάλαβα κουκούτσι! Ἔτσι μοῦρχεται νὰ ρωτήσω τὴ Μαρίκα. Αὐτὴ εἶναι ἔξυπνο κορίτσι, αὐτὴ μοῦμαθε τόσα πράγματα ποὺ δὲν τἄξερα ἐγώ. Θὰ τὴ ρωτήσω λοιπὸν νὰ μοῦ λύσῃ τὴν ἀπορία...»

Καὶ πῆγε ὁ Γεροθωμὰς στὸ μαγειρεῖο, ὅπου ἡ Μαρίκα ἑτοίμαζε τὸ φαΐ, καὶ τὴ ρώτησε:

— Δὲ μοῦ λές, κόρη μου, κατάλαβες τί μοῦ εἶπε ὁ συμβολαιογράφος; Ἂν κατάλαβες, πές μου το σὺ μὲ λόγια δικά σου, γιὰ νὰ τὸ καταλάβω κι' ἐγώ.

Ἡ Μαρίκα χαμογέλασε καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Καλέ, μὴ σκοτίζεστε, πατέρα μου! Δὲν ἔχετε νὰ κάνετε τίποτα περισσότερο ἀπ' ὅ,τι κάνατε ὥς τώρα. Τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ σπιτιοῦ μας θὰ τοὺς κρατῶ ἐγώ. Τόσον καιρὸ ποὺ βοηθοῦσα τὴ μακαρίτισσα τὴν κυρὰ-Παύλαινα, συνήθισα καὶ ξέρω.

— Ναί, ἔχεις δίκιο... Ξέρεις ὅμως τί ἄλλο συλλογίστηκα; Τὴν κάμαρα τῆς μακαρίτισσας νὰ τὴν πάρῃς τώρα ἐσύ. Εἶναι πιὸ μεγάλη ἀπ' τὴ δική σου καὶ θὰ βολεύεσαι κεῖ-μέσα καλύτερα, τώρα ποὺ εἶσαι καὶ νοικοκυρά.

— Τὸ ξέρω. Μ' ἂν κάναμε ἔτσι, τί κέρδος θὰ εἴχαμε, πατέρα μου;

— Καλὰ λές, παιδί μου! δὲν τὸ συλλογίστηκα. Τὶς κάμαρες ποὺ μᾶς περισσεύουν, καλύτερα νὰ τὶς νοικιάσουμε. Εἶδες νὰ μὴ τὸ συλλογιστῶ; Καὶ τὴν πλαγινὴ λέω νὰ τὴ νοικιάσουμε.

— Βεβαιότατα. Θὰ βάλω ἐνοικιαστήριο στὸ παράθυρο καὶ στὴν πόρτα, νὰ βλέπουν οἱ διαβάτες ὅτι ἐδῶ νοικιάζονται δωμάτια... Μείνετε ἥσυχος, πατέρα, κι' ὅλα θὰ πᾶνε καλά, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Κι' ἀλήθεια ὅλα πῆγαν καλά.

Πρὶν περάσῃ ἡ ἑβδομάδα, πῆγε μιὰ κυρία νὰ ἰδῆ τὶς κάμαρες ποὺ νοικιάζονταν. Ἦταν ὡς πενήντα χρονῶν, κοντή, παχουλὴ καὶ ἀπὸ τὴ φορεσιά της φαινόταν χήρα.

Ἡ Μαρίκα ἔτρεξε νὰ πάρῃ τὰ κλειδιὰ κι' ἡ κυρία, ποὺ ἀγαποῦσε φαίνεται τὰ λόγια. ἄρχισε νὰ διηγῆται στὸ Γεροθωμὰ τὴν ἱστορία της, χωρὶς νὰ τὸν ἀφίνῃ νὰ πῇ κι' αὐτὸς μιὰ λέξη. Ἦταν χήρα δεκαπέντε χρόνια καὶ δὲν εἶχε παρὰ ἕνα μόνο παιδί, ἕνα γιό, εἴκοσι χρονῶν παλικάρι.

— Ἐγὼ ξέρω, κύριέ μου, ἔλεγε τὸ τί τράβηξα ὥς που νἀναθρέψω αὐτὸ τὸ παιδί. Μέρα καὶ νύχτα δούλευαν αὐτὰ τὰ χέρια κι' αὐτὰ τὰ μάτια ποὺ βλέπετε!... Ἀλλὰ μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, ὅλα ἤρθαν δεξιά. Σήμερα ὁ γιός μου εἶναι ὅπως πρέπει, τεχνίτης, λεπτουργός, καὶ κερδίζει μὲ τὸ παραπάνω. Γιατὶ πρῶτα-πρῶτα τὸν ἔβαλα στὸ σχολειό. Δὲν ἤθελα νὰ μείνῃ ὁ Νίκος μου ἀγράμματος, στραβός... Τί μοῦ κόστιζε καὶ τί ὑπέφερα, ἐγὼ τὸ ξέρω. Μὰ τὸ ἄξιζε. Ἦταν ἐπιμελής, φρόνιμος, πάντα ἄριστα ἔπαιρνε στὰ μαθήματά του κι' οἱ δασκάλοι του τὸν ἀγαποῦσαν δὲν μπορῶ νὰ σᾶς παραστήσω πόσο! Ἀφοῦ ἔβγαλε, ποὺ λέτε, τὸ Δημοτικό, τὸν ἔβαλα σὲ τέχνη. Γιατὶ ἐμεῖς οἱ φτωχοὶ πρέπει νὰ μαθαίνουμε τέχνη, νὰ βγάζουμε τὸ ψωμί μας καὶ νἄχουμε ἥσυχο τὸ κεφάλι μας. Δὲν εἶν' ἔτσι, κύριε..... Ἀλήθεια, χαρίστε μου τὄνομά σας....

Ὁ Γεροθωμὰς δὲν κατάλαβε τί τοῦ εἶπε, γιατὶ ἡ πολυλογία τῆς χήρας τὸν εἶχε παραζαλίσει. Κι' αὐτὴ τὸν ξαναρώτησε:

— Μοῦ χαρίζετε νὄνομά σας;.. Πῶς σᾶς λένε;

«—Ἄκουσε, καλέ μου γέρο...» (Σελ. 245, στ. γ').

— Ἀ, τὄνομά μου θέλετε; Γεροθωμὰ μὲ λένε.

— Νὰ ζήσῃς! Ἔτσι λοιπὸν ποὺ λές, κύριε Γεροθωμά, ἔβαλα τὸ Νίκο μου σ' ἕνα μαραγκὸ σκαλιστή, λεπτουργὸ ποὺ λένε, καὶ σιγὰ σιγὰ ἔγεινε κι' αὐτὸς ἕνας λαμπρὸς τεχνίτης, κερδίζει καὶ τὰ σπίτι μας τώρα ἔχει τοῦ Ἀβραὰμ τὰ καλά. Ὅλος ὁ κόσμος μὲ μακαρίζει ποὺ ἔκαμα τέτοιο γιό. Νά, προχτές, μιὰ φιληνάδα μου μοῦ ἔλεγε: «Δὲν ξέρεις πῶς σὲ καμαρώνω, κυρία Λεβοῦ, — Λεβὸ λέγανε τὸ μακαρίτη τὸν ἄντρα μου, — ναί, δὲν ξέρεις πῶς σὲ καμαρώνω μὲ τὸ μονάκριβό σου!»

— Ἀληθινά, κυρία Λεβοῦ, εἶσαι πολὺ εὐτυχισμένη! ἀποκρίθηκε ὁ Γεροθωμάς. Κι' ὁ γιός σου κάνει τὸ χρέος του ποὺ σὲ περιποιεῖται. Πῶς ἐσὺ τὸν ἀνάθρεψες μὲ τόσα βάσανα; Ἔτσι κι' αὐτὸς ἔχει χρέος τώρα νὰ σὲ κοιτάζῃ.

— Φυσικά! Κι' αὐτῆς τῆς γνώμης, Γεροθωμά μου, εἶναι κι' ὁ ἴδιος.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη παρουσιάστηκε ἡ Μαρίκα κι' εἶπε:

— Ὁρίστε, κυρίε, νὰ ἰδῆτε τὶς κάμαρες.

— Μετὰ χαρᾶς, κόρη μου.

Ἡ Μαρίκα εἶχε ἀνοίξει τὰ παράθυρα κι' ἔλεγε τώρα στὴν κυρία:

— Βλέπετε τί ὡραία θέα ποὺ θἄχετε;... Ἡ κάμαρα αὐτὴ εἶναι πολὺ ζεστή. Τὸ χειμῶνα ὁλημέρα τὴ βλέπει ὁ ἥλιος... Τὴ νοικιάζουμε μὲ τὰ ἔπιπλα, ὅπως εἶναι καὶ βρίσκεται. Βλέπετε τί στερεὰ καὶ τί περιποιημένα ἔπιπλα ποὺ εἶναι;.. Ἔπειτα ἐδῶ θἄχετε ἡσυχία. Ὅλο καὶ καλοὶ ἄνθρωποι κατοικοῦν στὴ γειτονιά.

— Μὲ τὰ ἔπιπλα;.. εἶπε διστακτικὰ ἡ κυρία Λεβοῦ. Μὰ θὰ εἶναι πολὺ ἀκριβή. Ἔπειτα ἔχω κι' ἐγὼ τὰ ἐπιπλά μου: ἕνα κρεββάτι, ἕνα κομμοδίνο, ἕνα τραπέζι, τέσσερις καρέκλες ... ποῦ νὰ τὰ βάλω αὐτά;.. Μοῦ χρειάζεται ὅμως κι' μι' ἄλλη κάμαρα γιὰ τὸ Νίκο μου. Τώρα, βλέπετε, κοιμᾶται στὸ σπίτι κι' ἀναγκάζεμαι νὰ τοῦ στρώνω χάμω, μέσα στὴν κουζίνα. Ὤ, εἶναι βάσανο νὰ στρώνω καὶ νὰ σηκώνω τὸ στρῶμα πρωὶ καὶ βράδυ!

— Σταθῆτε, κυρία, εἶπε ἡ Μαρίκα.

Κι' ἔτρεξε εὐθὺς κι' ἄνοιξε καὶ τὴν ἄλλη κάμαρα.

— Σᾶς κάνει αὐτή;.. Δὲν ἔχει ἔπιπλα καὶ θὰ μπορέσετε νὰ βάλετε τὰ δικά σας. Νά, ἐδῶ θὰ βάλετε τὸ κρεββάτι, ἐδῶ στὴ γωνιὰ τὸ κομμοδίνο καὶ στὴ μέση τὸ τραπέζι μὲ τὶς καρέκλες. Θὰ τοῦρθῃ πολὺ ὡραία τοῦ γιοῦ σας... Ἔπειτα ἔχει κι' ἄλλη εὐκολία. Ἐδῶ μιὰ φορὰ ἦταν πόρτα ποὺ τὴν ἔφραξαν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΠΑΡΟΥΝΕΣ

Ἀπ' τὴ μεσημεριάτικη
τὴ λαύρα ζαλισμένες,
Οἱ παπαροῦνες οἱ ἄλικες
—κι' εἶναι τόσες πολλές!—
Στὴν ἄφταστη πορφύρα τους,
προβάλλουνε παρθένες
Μέσα στὸ λουλουδόκοσμο
τοῦ κάμπου ντροπαλές.

Κι' εἶναι τὰ πιὸ ὁμορφότερα
τοῦ κήπου μας στολίδια·
—Τί τάχα κι' δν εἶναι φτωχές,
δίχως καμμιὰ εὐωδιά;—
Οἱ πεταλοῦδες παίζουνε
τὰ πιὸ τρελλὰ παιχνίδια
Μαζί τους· κοὶ μὲ τί χαρὰ
τὶς μάσουν τὰ παιδιά!

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

[Ἀριθ. Ἔγκυ. 78]

(Ε'. 1α)

Ἂν ξέρῃς πῶς; θὰ τοκριθῆς,
ἐτότε νὰ μιλήσῃς
εἰδ' ἄλλως μὲ το χέρι σου
τὸ στόμα σου νὰ κλείσῃς.

(Η'. 15)

Μαζὶ μὲ ρυψοκίνδυνο
σὲ δρόμο μὴν πηγαίνῃς,
γιατὶ τῆς ἀφροσύνης του
συνήθως θῦμα βγαίνεις.

(Δ'. 31)

Τὸ χέρι σου στὸ δάνεισμα
μὴν τόχῃς ἀτλωμένο
καὶ ὕστερα, στὸ γύρισμα,
τὸ ἔχεις μαζεμένο.

(Δ'. 24)

Λίγο θὰ ζήσῃς ἂν θυμὸς
συχνὰ σὲ συνεπαίρνῃ,
μὰ κι' ἡ φροντίδα γρήνορα
γεράματα σοῦ φέρνει.

(ΣΤ'. 6)

Γνώριζε, καλημέριζε,
χαιρέτα τὸν καθένα,
μὰ φίλο σου καὶ σύμβουλο
ἔχε στοὺς χίλιους ἕνα.

Μεγάλη Ἑλλὰς

ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ ΘΕΛΗΜΑ

[Ἀριθ. Ἔγκυ. 82]

Στὸ πιάνο μπροστὰ καθισμένος, μὲ σκυμμένο κεφάλι, παίζει ὁ ἀσπρομάλλης παπέρας.

Τ' ἀδύνατα δάχτυλά του μηχανικὰ χτυπᾶνε τ' ἄψυχα ἄσπρα κοκκαλα κι' ὁ νοῦς του ἀχαλίνωτος ἀλλοῦ τρέχει. Τρέχει μακριὰ καὶ σταματᾶει σ' ἕνα φτωχικὸ χαμηλὸ σπιτάκι ποὺ μέσα σ' αὐτὸ τρία πρόσωπα ἀγαπημένα τὸν περιμένουν ἀνυπόμονα τὸ γυρισμό του γιὰ νὰ τοὺς φέρῃ τὸ ψωμὶ ποὺ τόσο λαχταροῦνε. Ὁ ἄμοιρος φτωχὸς καλλιτέχνης, χαμογελᾶει τωρα εὐχαριστημένος καὶ συλλογᾶται ὅτι ἀπόψε δὲ θὰ κοιμηθοῦνε νυστικὰ τὰ μικρά του.

Σήμερα μόλις ἀπὸ οἶχτο τὸν δέχτηκε γιὰ πιανίστα ὁ διευθυντὴς τοῦ μεγάλου σινεματογράφου, κι' ἀπόψε πρωτοπαίζει γιὰ δοκιμή, βάζοντος τὰ δυνατά του γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν διευθυντὴ καὶ νὰ κερδίσῃ ἔτσι τὴ θέση αὐτὴ ἐξασφαλίζοντας τὸ ψωμὶ τῶν δικῶν του.

Μὰ ὤ! τί σύμπτωση!

Σηκώνοντας γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια του κοιτᾶει στὸ πανί.

Δυὸ ἀγοράκια τρέμοντας καὶ νυσταγμένα φωτᾶνε τὴ μητέρατους.

— Μήτερούλα, πότε πιὰ θἀρθῇ ὁ μπαμπᾶς νὰ μᾶς φέρῃ ψωμάκι νὰ φᾶμε; Νυστάξαμε πιὰ καὶ πειναμε πολύ, μὰ πολύ!

Σὰ διάβασε τὰ τελευταῖα λόγια ἕνα δάκρυ ἄφησε νὰ τοῦ ξεφύγῃ ποὺ αὐλακώνοντας τὸ πρόσωπο γερασμένο πρόσωπό του ἔπεσε σ' ἄσπρα κόκκαλα τοῦ πιάνου.

Θυμήθηκε τὰ δικά του!..

Μὰ ἡ παραχή του ἦταν μεγάλη, οἱ νότες ἀνυπόταχτες ξεφύγουν ἀπ' τὰ δάχτυλά του, μιὰ παραφωνία μεγάλη ἀκούγεται καὶ δλη ἡ ὀρχηστρα ἀπότομα σταματᾶει.

Ἡ ταινία μὲ μιᾶς κόβεται, μιὰ γενικὴ ἀναστάτωση ἀκολουθᾶει χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰπωκαταστα-θῇ πάλι ἡ τάξη, κι' ὁ κόσμος στὸ τέλος μουρμουρίζοντας καὶ δυσαρεστημένος σηκώνεται νὰ φύγῃ. Ὅλοι τότε οἱ ἄλλοι τῆς ὀρχήστρας ἐξέπασαν ἀπάνω του. Αὐτὸς μὲ σκυμμένο κεφάλι ἀκούει χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ δικαιολογηθῇ.

Μὰ νὰ ὁ διευθυντὴς πλησιάζει καὶ μ' αὐσηρὸ ὕφος τοῦ λεει:

— Δυστυχως, κύριε, δὲν κάνετε γιὰ τὸν κινηματογράφο μας, καθὼς εἴδατε ὁ κόσμο ἔφυγε δυσαρεσημένος ἀπόψε, μ τορεῖτε νὰ καταλάβ τε τὶ ζημιὰ εἶναι γιὰ μένα. Ἐδῶ μέσα θέση δὲν μτορεῖκαι πιὰ νὰ ἔχετε.

Μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι ὁ πονεμένος κατέρας στριφογυρίζοντας μηχανικὰ τὸ κιπέλλο στὰ χέρια του, ἀκούει ἀμίλητα τὴ κατάδίκη του καὶ ὕστερα παραῒ λισμένος ἀπὸ τῆς μοίρας τὸ νέο χτύπημα σιγοψιθυρίζει:

— Ὥ πε ἦταν τῆς μοίρας θέλημα, νὰ κοιμηθοῦνε πάλι γηστικα ἀπόψε τ' ἀγγελούδι α μου;!.

Ἔρση

ΚΛΕΦΤΕΣ!..

[Ἀριθ. Ἔγκυ. 79]

Μπράμμμ... πετάχτηκα ἀπ' τὸ κρεββάτι. Τί συμβαίνει; Τί θόρυβος ἦταν αὐτός στὸ διάδρομο; Τεντώνω ταῦτιά μου νἀκούσω, μὰ τίποτε. Τώρα βασιλεύει ἄκρα ἡσυχία. Περίεργο πρᾶγμα! Ἡ μαμμὰ στὸ δπλανὸ δωμάτιο φαίνεται πὼς δὲν ἄκουσε τίποτε. Ἔξαφνα πάει ὁ νοῦς μου σὲ κλέφτες καί, καθὼς ἡ φαντ σία μου ἦταν ἐρεθισμένη ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες, μ' ἔλουσε κρύος ἱδρώς. Ἀλ ναί, χωρὶς ἄλλο κλέφτες εἶναι. Δυστυχία μου! Πέφτω τρομαγμένη πάλι στὸ κρεββάτι καὶ περιμένω μὲ ἀγωνία τί θὰ συμβῇ. Μοῦ φαίνεται πὼς ἀκούω βήματα... κάποιος ἀνοίγει τὴν πόρτα... κάποιος μὲ πλησιάζει... μὲ πιάνει ἀπὸ τὸ λαιμό... θὰ μὲ πνίξῃ, βοήθεια!..

Πετάγομαι πάλι ἀπ' τὸ κρεββάτι, περιμένω νἀκούσω, ἡσυχία. Ξάφνου ἀκούω ὁμιλίες στὸ διπλανὸ δωμάτιο. Ὁ μπαμπᾶς κι' ἡ μαμμὰ ξύπνησαν. Αὐτὸ μοῦ δίνει λίγο θάρρος. Σηκώνομαι, ἀνάβω τὸ φῶς, ἀνοίγω σιγὰ σιγὰ καὶ μὲ προφύλαξη τὴν πόρτα καὶ τί βλέπω, παρακαλῶ; Τὸ γάτο μου τὸν Σταχτύ. Πάρα κεῖ ἦταν πεσμένη ἡ κρεμάστρα μὲ ὅλο τὸ φόρωμά της. Τώρα κατάλαβα! Νά, τί εἶχε συμβεῖ. Ὁ παιχνιδιάρης γάτος μου ἔπαιζε μὲ τὴ ζώνη τοῦ παλτοῦ μου κι' ἡ κρεμάστρα ποὺ ἦταν παραφορτωμένη μὰ καὶ πολύ... εὐαίσθητη, ἔπεσε μὲ ὅλα τὰ παλτά, κασέλλα, μπαστούνια κ.τ.λ.

Ἔριξα μιὰν ἄγρια ματιὰ στὸν γάτο ποὺ μοῦ χάλασε τὴν ἡσυχία. Ἐκεῖνος μοῦ γύρισε περιφρονητικὰ τὴν πλάτη κι' ἄφησε νἀκουστοῦν δυὸ εἰρωνικότατα νιάου νιάου, σὰ νἄθελε νὰ πῇ: «Μωρὲ παλιμάρι!»

Σούλα

ΕΙΚΟΝΕΣ

[Ἀριθ. Ἔγκυ. 80]

1.—Ἡ Αὐγή

Τί ὄμορφη ποὺ εἶναι ἡ αὐγή! Ἡ φύση δὲν ἔχει ξυπνήσει ἀτ' τὸ βαρὺν ὕπνο, σα νὰ βιριέται νὰ σηκωθῇ. Ἀπ' τὰστέρια τῆς νύχτας μένει μόνο ἕνα, ὁ λαμπερὸς Αὐγερινὸς καὶ περα, κατὰ τῆς Ἀνατολῆς τὰ μέρη, ὁ οὐρανος ἀρχίζει νὰ χρυσώνῃ. Ἡ θάλασσα ἀρχίζει νὰ σαλεύῃ καὶ τὸ κῦμα, ζωντανεύοντας ὁλοένα, γλύφει τὰκρογιάλι.

Τέλος ὁ ἥλιος βγαίνει καὶ διώχνει τὴ νέκρα ποὺχε σκορπίσει ἡ νύχτα.

Τι ὄμορφη ποὺ εἶναι ἡ Αὐγή!

2.—Χειμωνιάτικη μέρα

Εἶν' ἕνα κρύο φοβερὸ ἔξω.

Τα χιόνια ἔχουν σκεπάσει ὅλο τὸ χωριό, ἀκόμα καὶ τα δέντρα, καὶ μονο σὰ ρέξεις μακριὰ τὸ βλέμμα σου, ἐκεῖ κάτω στοὺς κάμπους, βλέπεις τὸ πράσινο χρῶμα νὰ παίζῃ μὲ τὶς φωτερὲς ἀχτίδες τοῦ ἡλιου. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ μόνο τριγυρίζουν μερικὰ κατσίκια ποὺ βόσκουν καὶ κιμᾶ καλιακούδα περνᾷ κάπου-κάπου, πετάντας χαμηλὰ γιὰ νὰ σταματήσῃ στὸ μεγαλο κυπαρισσι τοῦ χωριοῦ.

Ἡ ἐρημιὰ παντοῦ βασιλεύει.

Ράϊνα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Καθηγητής:— Χὶ εἰς τὴν πέμπτην καὶ Χὶ εἰς τὴν τετάρτην, ἴσον..... Νίκο, τί λέω;

Νίκος, ἀφηρημένος: — Χὶ εἰς τὴν Πέμπτην καὶ Χὶ εἰς τὴν Παρασκευήν...

Βόρειον Σέλας

* * *

— Τάκη, τί λέγεται μεσόγειος πόλις;

— αὐτὰ πόλις ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὴν Μεσογειον.

Αὐρα τοῦ Ὀρφέως

* * *

— Μαρίκα, ἔψησες ταῦγά;

— Ναι, μαμμά.

— Πόσην ὥρα τἄψησες στὴ φωτιά;

— Ἐννέα λεπτά.

— Γιατί; ἐγὼ σοῦ εἶπα μόνο τρία.

— Ναί, μὰ ταῦγα ἦταν τρία. Λοιπὸν 3×3 κάνουν 9.

Κέλερμαν

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 38 Εὐριπίδου τὴν 6 Ἰουλίου 1925

Τὰ περισσότερα γράμματα ποὺ λαβαίνω αὐτὸν τὸν καιρό, ἀρχίζουν ἔτσι: «Ἀγαπητή μου Διαπλασις, εἶχα νὰ σοῦ γράψω σχεδὸν δυὸ μῆνες, ἀλλὰ αἰτία ἦταν οἱ Διαγωνισμοί. Κατυχῶς ἐπέλεωσαν. Προσέθεσα μὲ πολὺ καλὸ βαθμό κι' τώρα θὰ σοῦ γράφω πάλι τακτικα». Νὰ τὰ καλά μου τὰ παιδιά! Ἐὰν μὰ φίνουν παρὰ μόνο γιὰ τὰ μαθήματά τους. Καὶ προβάζονται μὲ ἄλλα ἢ μὲ λίαν καλῶς. Κι' ἔπειτα, μερικοὶ ἔχουν τὴν ἰδέα πὼς ἡ Διάπλασις κάνει τὰ παιδιὰ νὰ παραμελοῦν τὰ μαθήματά των. Ἀπαγαντίας, τὰ προτρέπει, τὰ σπρώχνει, τὰ φιλοτιμεῖ νὰ τὰ ἐπιμελοῦνται περισσότερο. Ἀφίνω δὰ τὴ βηθεια ποὺ τοὺς δίνει ἡ ἀνάγνωση καὶ γενικὰ ἡ παρακολούθηση αὐτοῦ τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὶς ποικίλες γνώσεις ποὺ τὰ κάνει νἀποκτοῦν καὶ μὲ τὸν τρόπο ποὺ τὰ μαθένει, ποὺ τὰ συνεθίζει νὰ ἐκθέτουν τὶς ἰδέες των. Γ' αὐτὸ ὅλοι οἱ ἀριστοῦχοι ὁμολογοῦν ὅτι σὲ μένα χρωστοῦν ἕνα μέρος τοῦ βαθμοῦ των. Σαγχαίρω λοιπὸν κι' εὐχαριστῶ τὰ καλὰ μου παιδιά, ποὺ μὲ τίμησαν πάλι ὅπως πάντα. Νὰ μοῦ ζήσουν, καὶ τοῦ χρόνου ἀνώτερα!

Μέσα στοὺς νεαροὺς κελλιτέχνες ποὺ ἀπολύθηκαν φέτος ἀπὸ τὴ Σχολὴ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, εἶναι καὶ ἡ δ. Κάκια Γρ. Ξενοπούλου, ἡ μεγάλη κόρη τοῦ κ. Φαίδωνος καὶ ἀνεψιὰ τοῦ κ. Ν. Παπαδοπούλου, ποὺ πῆρε δίπλωμα ζωγραφικῆς. Θὰ τὰκούσουν μὲ χαρὰ ὅσοι μὲ ρωτοῦν συχνὰ τί γίνονται ἐτὰ κορτσάκια τῆς Διαπλάσεως» ποὺ τὰ θαμοῦνται ἀπ' τὰ μικρὰ τους χρόνια. Τὸ ἕνα λοιπὸν σήμερα εἶναι ζωγράφος. Τὸ ἄλλο, ἡ Δουλούκα, ἐξακολουθεῖ τὶς σπουδές της στὸ Ἑλλ. Ὠδεῖον (τραγουδὶ) κι' εἶναι μιὰ ἀπ' τὶς καλύτερες μαθήτριες τῆς δ. Σμαραγδας Γεννάδη.

Ὁ *Ἐνδοξος Ἕλλην* ποὺ μοῦ στέλνει τὸ συμπλήρωμα τῆς συνδρομῆς του, μοῦ γράφει: «Ὅλοι πρέπει νὰ τὸ στείλουν, γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὸ πολυδάπανο ἔργο σου... Τίποτα δὲν εἶναι 75 δραχμὲς τὸ χρόνο γιὰ ἕνα τόσο ὠφέλιμο κι' ἀπαραίτητο περιοδικὸ αὐτῆ τὴν ἐποχή, ποὺ διὰ τὰ πράγματα ἔχουν φτάσει εἰκοσι φορὲς παραπάνω. Ὀλίγα δίκα λοιπὸν νὰ μὴν εἶναι ἡ καλή μας Διάπλασις καὶ μα ἀεία νὰ σκεπάζῃ τὰ ἔξοδά της;.» Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι πολλοὶ ὡς τώρα μοῦ ἔστειλαν τὸ συμπλήρωμα μὲ μεγάλη προθυμία. Ἐλπίζω γρήγορα νὰ κάμουν τὸ ἴδιο κι' οἱ ἐπίλοιποι.

Ναί, *Δέλια*, τὸ «θερμὸ κῦμα» φαίνεται μᾶς ἦρθε, γιατί κι' αὐτὸ ἀπὸ προχτὲ ἔχουμε ζέστη πολλή. Χαίρω ποὺ δὲ θὰ μάφησῃς ποτέ, γιατί καὶ στὴ ζωὴ τῆς μεγάλης, σὲ μένα βρίσκεις ἀκομα χαρὰ παιδιάτικη κὶ παρηγοριά, κι' ἡ ἀλληλογραφία, ἡ σελίδα, ἡ κίνηση, ἡ ἐπικοινωνία μὲ τόσες καλὲς Διαπλασοπούλες «εἶναι τόσο λαμπερὲς ἀχτίνες ποὺ φωτίζουν γλυκὰ τὴ μονοτονία τῆς». Μὲ ἀγαγία διάβα-

---

1925

σα τὴν περιπλάνησή σου μέσα στὸ λαβύρινθο αὐτὸ τῶν χαραδρῶν. Τί περιπέτεια, ἀλλὰ καὶ τί περιγραφή!

Τὸ ἐξήγησα πολλὲς φορές, *Χρυσομπουμπούκα*: στὴ δημοτική, τὸ *πού*, ὅταν εἶναι ἀντὶ τοῦ *ὁ ὁποῖος, ἡ ὁποία, τὸ ὁποῖον*, γράφεται μὲ βαρεῖα. Ὅταν ὅμως εἶναι τοπικὸ ἐπίρρημα, βάζουμε περισπωμένη. Π: χ: «Ἐκεῖ κάθεται ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἦλθε χθές;» Ἐκεῖνος τὸ *πού*, ὅταν εἶναι ἀντὶ τοῦ ὅτι, θέλει βαρεῖα· ὅταν ὅμως εἶναι τροπικὸ ἐπίρρημα, θέλει περισπωμένη. Π: χ: «Πῶς τολμᾷς νὰ λές πὼς θὰ φύγῃς;» Μόνο μερικοὶ καθαρευουσιανοὶ δὲν ἀναγνωρίζουν αὐτὴ τὴ λογικὴ κι' ἀναγκαία διάκριση. Ὅσο γιὰ τὸ *κάποιος*, ναί, μερικοὶ τὸ γράφουν καὶ *κάποιος*, ἀλλὰ σωστότερο εἶναι μὲ ὄμικρον ἰῶτα.

Ὁ παλιός μου φίλος *Π. Μαρτινιανός*, κι' ἄλλοι, ποὺ ὁ κ. Φαίδων τοὺς ὑπερευχαριστεῖ, προτείνουν νὰ γίνῃ ἕνας μικρὸς ἔρανος ἀπὸ τὰ Διαπλασοπουλα καὶ νὰ τοῦ προσφερθῇ ἕνα δῶρο γιὰ τὴ Θριακονταετηρίδα. Καλὲ θὰ ἦταν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει καιρός. Δὲν εἶμαστε, βλέπετε, ὅλοι ἐδῶ καί, ὡς νὰ κουνηθοῦμε ἀπὸ τὰ πέρατα, ἔφτασε κιόλα ἡ 24 Ἀβγούστου ποὺ θὰ γίνῃ ἡ γιορτή. Θὰ πῆτε, ἕνα δῶρο μποροῦσε νὰ προσφερθῇ κι' ἀργότερα. Ἀλλὰ ὁ κ. Φαίδων δὲν θέλει. Ὅποιος, ποὺ εἶπε, θὰ ἤθελε νὰ δώσῃ ἕνα ποσὸν γιὰ τὴν Τριακονταετηρίδα του, ἂς τὸ δώσῃ καλύτερα γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμου, νὰ γίνῃ πιὸ γρήγορα. Μιὰ σύχή, γραμμένη σὲ μιὰ κάρτα τοῦ ἀρκεῖ.

Ὁ Ἴδιος *Π. Μαρτινιανός* μοῦ γράφει καὶ τὰ ἑξῆς σημαντικά: «Ἐντραφῶ αὐτὲς τὶς ἡμέρες στὴν ἀνάγνωση τῆς Ἱστορίας τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας τοῦ σοφοῦ Ὀλλανδοῦ Hesselling, ποὺ φάνηκε στὰ 1920 στὸ κωστότυπο καὶ τελευταῖα κυκλοφόρησε σὲ γαλλικὴ μετάφραση ἀπὸ τὸν γνωστὸ ἑλληνιστὴ κ. Pernot. Μὲ ὑπερηφάνεια, σὰν Ἕλληνας καὶ σὰ Διαπλασοπουλο, διάβασα ὅσα ὁ ἀμερόληπτος καὶ σοφὸς αὐτὸς ξένος γράφει μέσα σὲ τέσσερις πυκνὲς σελίδες γιὰ τὸν κ. Ξενόπουλο. Ἀκολοῦ μερικὰ ἀπὸ τὰ σπουδαιότερά του ἔργα — ὅπως π: χ: τὸν Κακὸ Δρόμο, — δὲν βρίσκει καμμιὰ εἰμηση ξένων ἔργων. Ἐξαίρει τὴ λαμπρὴ καὶ πλουσια γλῶσσα του καὶ τελειώνει ἔτσι: il est dans toute la vigueur de son talent et annonce la publication prochaine de nombreux drames et romans. On peut encore beaucoup attendre de lui. Τί τὸν ἐνδιαφέρει λοιπὸν τὸν κ. Φαίδωνα ἂν μερικοὶ δικοί μας δὲν ἀναγνωρίζουν τὴν ἀξία του, ἀφοῦ ὅλοι οἱ ξένοι ὅσοι τὸν διάβασαν, μόνον ἐπαίνους εἶπαν γι' αὐτόν;» Ὅμως ὅμως! δὲν πιστεύω νὰ ὑπ'ρχῃ κανεὶς ποὺ νὰ μὴν ἀναγνωρίζει τὴν ἀξία του. Κι' οἱ πολέμιοι ἀκόμα. Θὲς ἄλλον ἀπὸ τὸν κ. Ταγκόπουλο ποὺ, γιὰ γλωσσικοὺς λόγους, τὸν κτυπᾶει τόσα χρόνια στὸ «Νουμᾶ»; Θὰ ἰδῆς πὼς τὴν κοινὴ μισθαρίο στὸ Τεῖχος τῆς Τριακοντετηρίδας του. Ἡ ἀξία, στὸ τέλος, ἐπιβάλλεται σ' ὅλους.

Τίποτ' ἀπ' αὐτὰ μὴν πιστεύῃς, *Νιμπελούγκεν*. Τὸ βλέπω πὼς ὁ κόσμος ἔπεσε τέσα στὸν πνευματισμὸ καὶ πολὺς λόγος γίνεται γι' αὐτὰ τὰ «μυστήρια». Ἀλλὰ εἶναι ὅπως σᾶς τὰ ἐξήγησα μιὰ φορὰ ὁ κ. Φαΐδων: Ποδκειται δηλαδὴ γιὰ μυστηριῶδεις ἀχέμα, ἀνεξερεύνητες δυνάμεις τῆς ψυχῆς, ἄσχετες μὲ τὴν ἄλλη ζωὴ καὶ μὲ τὰ λεγόμενα «πνεύματα». Ὅσο γιὰ τὶς προφητεῖες, ναί, ἀπὸ προαίσθηση,—δύναμη κι' αὐτὴ τῆς ψυχῆς,—ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ προεῖπῃ κάτι μελλοντικό. Ἀλλὰ τίποτα περισσότερο. Κι' ἂν ἄλλο ἀκόμα νὰ ξέρετε: ὅταν λέῃς στὴν ἐπιστήμη «πνευματιστής», ἐννοοῦμε τὸ ἀντίθετο τοῦ «ὑλιστής». Ἀλλὰ κι' ἕνας «πνευματιστής», ποὺ πιστεύει στὸ Θεό, στὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, στὴ μέλλουσα ζωὴ κτλ., μπορεῖ ἐξαίρεται νὰ μὴν πιστεύῃ στὰ «πνεύματα», δηλαδὴ στὴν ἐπικοινωνία μὲ τ'ν ἄλλον κόσμο. Ἄλλο τὸ ἕνα, ἄλλο τὸ ἄλλο.

Πολὺ εὐχαρίστως. παλιό μου *Πουλὶ τῆς Καταγίδος*, νὰ δηλώσω ὅτι δὲν ἔχω καμμιὰ σχέση μὲ τὸν *Πειρασμὸ* καὶ μὲ τὴν *Κάρμεν*. Δὲν πιστεύω ὅμως ὅτι ἡ "Ἀγγελία ἐκείνη τοῦ *Γιούλη "Ἀνθη* ἀθηνοσιοῦθη μὲ τέτοιο σκοπὸ ποὺ λές. Ὁπωσδήποτε τώρα εἶσαι ἱκανοποιημένος καὶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια σ' εὐχαριστῶ.

Ὁ *Ὑψιπέτης* μοῦ γράφει: «Μετὰ τὶς ἐξετάσεις, ἤθελα ἐδῶ νὰ κατθήσω κανένα μθνα. Τί εὐχαρίστηση ἀπολαμβάνει κανεὶς ὅταν, στὸ τέλος τῆς ἐργασίας του ποὺ τὴν ἔκαμε αἰσυνείδητα, ἔρχεται νἀναπαυθῇ σ' ἕνα χωριό...» Μὲ δὲν τὸ ξέρεις, παιδί μου; Ἡ κελύτερη ἀνάπαυση εἶναι ἡ ἡσυχία τῆς συνείδησης. Καθαυτὸ πουπουλένιο μαξιλάρι! Ἐνῷ ὅταν ἔχῃ κανεὶς τύφη, καὶ τὸ πουπουλένιο μαξιλάρι τοῦ φαίνεται πέτρα. Ὡραῖα μοῦ περιγράφεις τὴ ζωή σου ἐκεῖ. Γιὰ τὸ ἄρτιστα σὲ συγχαίρω. Ἐλπίζω νἄλαβες τώρα καὶ τὰ φαλλα.

Δυπήθηκα, *Τζέννυ*, ποὺ ἤσουν ἐδῶ καὶ δὲν σὲ εἶδα. Δὲν ἀπορῶ ὅμως μὲ τὸ δεσταγμό σου, γιατί καὶ πολλὰ ἄλλα παιδιά μου, ἐνῷ ἔρχονται στὰς "Ἀθήνας κι' ὁ μεγαλύτερος πόθος τους εἶναι νὰ μ'ἐπισκεφθοῦν, *ντρέπονται* καὶ τὸ ἀνεβάλλουν. Μερικὰ πάλιστα ἔρχονται ὡς τὴν πόρτα καὶ δὲν τολμοῦν, ἂν εἶναι κλειστὴ νὰ τὴ χτυπήσουν ἢ ἂν εἶναι ἀνοχτή, νἀνεβοῦν τὴ σκάλα. Μὰ γιατί, γιατί; Σὲ μιὰ τέτοια περίσταση, δὲν πρέπει κανεὶς νὰ κατανικᾷ μὲ κάποια θέληση τὴν εὔλογη ἔντοια συστολή του; Ὁπωσδήποτε, μὲ συντροφιὰ ξεθαρρεύεται κανεὶς περισσότερο. Μπορεῖτε λοιπὸν νἔρχεστε γιὰ ποθτη φορὰ στὸ γραφεῖο μου συντροφευμένοι, ἀπὸ ἕνα δικό σας μεγαλύτερο, ἀπὸ ἕ α γνωστό σα· συνάδελφο καὶ καθεξῆς. Ἀκοῦ, *Τζέννυ*, ἄξαφνα δὲν μποροῦσες νὰ βρῇς ἐδῶ μιὰ Διαπλασοπούλα ποὺ νὰ ξενάδθε, καὶ νἄρθετε μαζί;—Περιμένω τώρα τὴ συνέχεια τοῦ ταξιδιοῦ σου.

Ἔννοῶ τὴ λύπη σου, *Βιολέττα*, ἀπὸ τὸν ἀποχωρισμό μᾶς τόσο καλῆς καὶ στε.ῆς σου φίλης, ἀλλ' ἂς μὴν εἶναι ὑπερβολικὴ, ἀφοῦ ἐσυγχαίρω μόνο γιὰ τὸ καλαναίρι. Σὲ συγχαίρω γιὰ τοὺς γνωστοὺς βαθμοὺς καὶ δὲν ἀιφιβάλλω ὅτι κι' οἱ ἄγνωστοι θὰ εἶναι τέτοιοι. Ἀνακεινῆς ὅτως ἕνα παιδανωγικὸ πόδλημα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα: αὐστηρότης ἢ μαλακότης; Νομίζω ὅτι καλὸς δάσκαλος δὲν εἶναι οὔτε ὁ γενικὰ αὐστηρὸς οὔτε ὁ γενικὰ μαλακός, ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ ξέρει νὰ φαίνεται τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο *ἐκεῖ ὅπου πρέπει*.

Πόσο λυπήθηκα, *Σανθὴ Νερόΐδα*, γιὰ τὴν κατάσταση τῆς καλῆς μητέρας! Ἔδγοιμα νὰ μὴν τῆς ξανάλθῃ αὐτὴ ἡ κοῖση κι' σιγὰ-σιγά,—ἐ δὲν μπορεῖ ἀμέσως,—νὰ γίνῃ καλά. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς γιατροὺς; τί νὰ σοῦ πῶ; Μπορεῖ κανεὶς νὰ μὴν τοὺς πιστεύῃ; Σὲ μιὰ ἀρρώστεια, ποιὸν λοιπὸν νὰ πιστέψῃ κανεὶς ἂν ὄχι τὸ γιατρό; Τὸ ξέρω πὼς ὑπάρχουν καὶ γιατροὶ ποὺ θγαίνουν φωῆτες. Ἢ ὅτι κι' ὁ καλύτερος μπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ διαφωνῇ. Ἀλλ' αὐτὰ εἶναι ἐξαιρετικά: Πρέπει νἄχῃ κανεὶς ποπολθηση στὴν Ἐπιστήμη.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κ' οἱ ἑξῆς: *Χρυσαλλίς, Μαρμένη Φλογέρα, Παντανοῦ Παρών, Κόκκινος Πιεροότος, Χρυσόθεμις, Ἰνδιάνα, Τασσούλα Ἀρμαξζόγλου, Δαίμων τοῦ Φωσβ, Ραγήλ, Πολύμνια Ν. Παπαδοπούλου, Αὐγή, Μικρὴ Ἐπαοχιάτισσα, Μαρουσιωτάκι* καὶ *Ἐλένη Π. Μουρτζίνου*. — Τοὺς συγχαίρω γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμοὺς καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, συμπληρώματα καὶ ξεσπαθώματα. Ἐξετάλεσα τὶς παραγγελίες των.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἀπὸ τὸ Δεξικό μου» τοῦ *Προμηθέως Δεσμώτου*. Οἱ ἰδέες ἐδῶ κι' ἐκεῖ καλές· ἡ διάτύπωση ὄχι ἀνάλογη. Ἐν γένει, πράγματα ἔξω τοῦ κύκλου μας.—«Τὸ πέρασμα τοῦ Χάσου» τῆς *Σκόρπια Ροδοσέκαλα*. Μὲ μιὰν τέτοια προσωποποίηση τοῦ θανάτου, ἄτεχνη ὁλωσδιόλου, παζοποεῖται ἡ ποιητικὴ ἰδέα. Ὅσο τὸ διάβαζα, ἐνόμιζα πὼς κάποιος γέρος ζητιάνος εἶνε μπῆ στὸ σπίτι ἐκεῖνο, κι' ὅτι ὁ Χάρος ὁ ἴδιος, ὁ τρομερός καὶ φοβερός. Τὸ ἴφος ὅμως εἶναι δοκετὰ ποιητικό, κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἀληθινὲ ὀρεῖο· μόνο ποὺ μερικὲς φράσεις δὲν στέκονται καλά. Π: χ: «μὰ παρθένα ποὺ μόλις εἶχε ἀγγίξει τὰ διάπλατα φτερὰ τῆς Νιότης». Κακεζηλο, ἀδλιμο. — «Παιδιὲ καὶ πτῶι παιδιὰ» τοῦ *Ἰδανισμοῦ*. Ὡραῖο· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπιθυμία του, προτιμήθηκε κάποιο ἄλλο, ποὺ ἐδῶ μοπεύθη. — «Τὸ πάθημά μου» τοῦ *Κύματος τοῦ Αἰγαίου*. Τὸ διηγηματάκι καλὸ κἀὶ διδακτικό. Ἀλλὰ τὸ γράψιμο δστερεῖ. Ἔπρεπε νἄχε περισσότερη γοργότητα καὶ χάρη. Κι' ἡ γλῶσσα ἀκαπάστατη· ἀλλοῦ δημοτική, ἀλλοῦ κτθαρεύουσα. — Στὸ "Ηλιοβασίλεμα» καὶ «Τὸ ρυάκι» τοῦ *Πέταλου Κρίνου*. Τὸ πρῶτο, ἐκτὸς ποὺ ἔχει ἄτεχνους στίχους. εἶναι καὶ κοινό. Τὸ δεύτερο ὅμως παρουσιάζει κάποια ποιοτοτιμία καὶ θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ ἕνα καλὸ ποίημα, ἂν περιοριζόταν στὸ διάλογο ἀνταξὺ θάλασσας καὶ ρυακιοῦ. Ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὸ πάλι τὸ μέρος, πολλοὶ στίχοι θἄθελαν διόρθωμα. Ὑποσδήποτε τὸ *Πέταλον Κρίνον* δε ξαναδοκιμάσῃ.

Ἐγκρίνονται: 111. «Τὸ Καλοκαίρι τῆς Γιαγιᾶς» τοῦ *Φίδρη Λεβάντε*. — 112. «Μετάνοια» τῆς *Βασιλίσσας τῶν Λουλουδιῶν*. — 113. «Ζωνοφιλὶ» τοῦ *Παλιόπαιδου*. — 114. «Ὁ Διαβάτης καὶ ὁ Πλάτανος» τῆς *Μηλολόνθης*. — 115. «Ὁ κὸν-Μάντιος» τοῦ *Ἑλληνικοῦ Ἰδεάλου*. — 116. «Παιδικὴ Ἀνάμνησι» τῆς *Ἐνάδης*. — 117. «Αἰτία ἐκδρομῆς» τῆς *Λενίτσας*.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

32ον Δελτίον Εἰσφορῶν

Ἀπὸ τὸ 31ον Δελτίον (ἴδε φύλ. 31ον).....	δρ. 11.079.50
Θεοιστ. Δ. Βασταεδῆς	» 5.—
Π. Κ.	» 3.—
Ἀθηνᾶ Μ Κουντούρη	» 12.—
Εὐγενία Ν. Θεοφανοπούλου, Μαρία Ε. Εὐαγγέλου καὶ Βασιλική Κ. Ζαραμπούκα	» 22.20
Κωνστ. Μιλ. Σχοινᾶς	» 5.—
«Μαρέλλα»	» 5.—
Μέχρι τῆς 7 Ἰουλίου	δρ. 11.131.70

ΠΕΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

*Ὀφεῖλν ψευδώνυμον ἐγκρινόμενοι ἢ ἀνανεούμενοι, ἐν δὲν συ

τὸ ξέρω ὅτι δὲν ξανάστειλες, μὰ ἴ(νὰ σοῦ κάμω ;) **Μοῦσαν** (εὐχα, κι' εἰς ἀνώ ἐρα! θὰ πῶ στὸν *Ι δανισμὸ* ὅτι σοῦ ἄρεσε πο ὸ τὸ κομμάτι τοῦ· περιμένω γράμμα σου ἀπὸ τὴν ἐξ χή!) *Ὀρμητικὸν Εὐρώταν* (ἔλαβα ἐξόφληση· εὐχαριστῶ) *Λύραν τοῦ Ὀρφέως* (καλό!) *Βόρε.ον Σέλας* (περμα σου χα·ητήρι!) *Εὔαν* (ναί, μὲ μεγάλη εὐχαρι.ήσιν διάβασα τὰ διηγήματα τῆς ἀδελφῆς σου κ' εἶδα ὅτι γράφει ὡραι.τατα· πές της ὅτι τὴ φυγχαίρω καὶ ε·ιμένω γρήγορα κι' ἄλλα ὡραι.τε·α!) *Ποδηλατίστριαν* (τὰ ἔστειλα!) *Γαλάτειαν Σ. Μ.* (ἔλαβα, ἐξετέλεσα, εὐχαριστῶ!) *Ἀρίωνα* (εὐχαριστῶ πολύ!) *Ἀτρόμητο Εὐζωνάκι* (εὐχαριστῶ πολύ!) *Ναυαγὸν τῆς Κυνθίας* (βραβεῖον ἔστειλα· φωτογραφία ἐ·ήφθη· καὶ θὰ δημοσιευθῇ ἐν καιρῷ!) *Καίσαρα* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ἀλλὰ τὸ διήγημα ἀπρά.εκτο γιὰ τὴν ὥρα!) *Ξενιτευμένον Γαλατεανὸν* (ἐχειρώθη· μὲ δρ.(19,20) *Κ. Κορ.*, *Γερω·Δίμον*, *Σύ.ον Ἀπελέκητον* κτ'. κ.λ.

Ἀθιγγανίδα, *Σὲρ Ραβεγγάρ*, *Ἄσπρον Παλιάτσον*, *Ἐργατικὴν Μέλισσαν* (ἔστειλα!)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Ἰουλίου, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 221ου διαγωνισμοῦ αἱ λέξεις δοθεῖσαι μέχρι 11 Σεπτεμβρίου].

475. *Δεξίγριφος*

Ἂν ἄρθρο καὶ μιὰ νότα
Σὲ δρόμο ἀπαντηθοῦν,
Ἕνα ἐπικὸ μεγάλον
Οἱ λύται μας θὰ ἰδοῦν.

Γλυκὺ Χαμόγελο

476. *Στοιχειόγριφος*

Θερμό, λύρινο ἐκρέω
Ἀλλὰ γ.νομ' σύθυ, κρύο,
Ἂν τὸ πρῶ·ο μου ἀφαιρέσης
Καὶ τὸ δεύτερο στοιχεῖο.

Πληγωμένο Περιστέρι

477. *Μεταγραμματισμὸς*

Πόλη στὴ Μακεδονία,
Πόδι ἀλλάζει καὶ λαιμὸ
Κι' ἕνα ὀκεῦος μ' εὐκολία
Γίνεται μαγειρικό

Σμύρης Καΐμός

478. *Τοναγριφος*

Μικρὴ νῆσος εἶμ' ἐγὼ
Καὶ κοντὰ σὲ μιὰ μεγάλη·
Ἂν ἀλλάξω τονισμό,
Ἁπλὴ πρόθεση προβάλλει.

Εὐσιρ. Παξινὸς

479. *Οἰκίσκος*

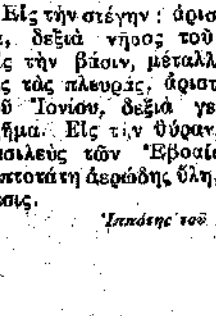

Εἰς τὴν στέγην: ἀριστερὰ Μοῦσα, δεξιὰ νῆσος τοῦ Αἰγαίου. Εἰς τὴν βάσιν, μέταλλον κοινόν. Εἰς τὰς πλευράς, ἀριστερὰ νῆσος τοῦ Ἰονίου, δεξιὰ γεωμετρικὸν σχῆμα. Εἰς τὴν θύραν, ἀριστερὰ βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων, δεξιὰ λεπτοτάτη ἀερώδης ὕλη, ἄνω πρόθεσις.

Ἱππάτης τοῦ Μεσαίωνος

480. *Ἐπιγραφὴ*

Τ Ν Ε
Τ Υ Ο
Ι Ν Ω
Α Κ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ὑπνάρα

481 485. *Μαγικὸν Γράμμα*

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντο ε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχημα.ισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλ ι τόσαι λέξεις: *Πάδος*, *Βόλος*, *πῖλος*, *καλῶς χήρα*.

Ἀφορισμένο Ἕθνος

484. *Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ Εἰκόνος.*

— Νὰ μὴν ξεχάσῃς. Κική, νὰ πάρῃς ἀπὸ τὸ Φ ρμάκεῖο αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα.

— Τί, μ μμά;

— Μὰ σοῦ τὸ εἶπα!

Πυροβολιτάκι

487. *Συλ αβικὴ Ἀκροστιχὶς*

Ἡ πρώτη συλλαβὴ τῆς πρώ της τῶν κάτωθι ζητο·μένων λέξεων ἢ δευτέρα τῆς δευτέρος καὶ οὕ.ω καθεξῆς, ἀποτελοῦν ἕνα Ἀττικὸ· μῆνα:

1. Πό·ις τῆς Ρουμανίας· 2, Ζῶον φορτηγόν· 3, Μεγάλη ὀρο σειρά· 4, Στρατηγὸς Κορινθίος

Ὡραία Δέσις

488. *Ἐλλιποσύμφωνον*

εαηε-νοηαι ει-η-ιαιι

Ναυτικὸς

489. *Γρίφος*

ετ
ετ ετ
Μω μ' ἔ, τίς μαλώνει;
ετ ετ
ετ
ετ
ετ ετ
μιμ' ἔ!
ετ ετ
ετ

Μεγάλη Ἑλλὰς

Ἀπὸ τοὺς Γαλλομαθεῖς

490-492. *Cinéma-Rébus*

Μεταφράσατε γαλλιστὶ καὶ προφέρατε γρήγορα αὐτὰς τὰς λέξεις:

1.—Ἰτέα, ἀνήρ, ὀ·τοῦν.
2.—Ὠ.ρός, ψυχὴ ἄσσος.
3.— Σῶμα, χρυσός ἄσσος.

Τρεῖς Νεοέλληνες *ποιηταί*.

Ἠλιογέννητη

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ. 17

252 Σέλος (σύ, ἕλος.)—253. Καραμέλα (κάρα μὲ λά.)—254. Μίνως-Σίμων—255 Ἡ ὁμποελλα.—256 258. *1. Πέστη. 2, Βρέση 3*, Σπάρτη. — 259 Γιν τῆς πατρίδας ἐχθρὸν πολ μιον νόμιζα 260. ΚΑΜΠΗ 261. *Ὁ Σόλων ἦτο σοφός.* (Λιμ-βάνο εν ἐναλλάξ ἓν γράμμα

ΕΡΑΤΩ
ΚΛΗΜΑ
ΑΤΜΟΣ
ΗΜΕΡΑ

ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς πρώτης σε.ρᾶ· καὶ ἓν γράμμα ἀπὸ τὸ τέλος τῆς δευ ἑρας.) 262. ΝΑΞΟΣ-ΑΒΑΝΑ (ΝΑύπλιον, Α-Βυσσινία, ΞΑνθη, ΤΟΝος.)—263. *Ἡ Σύρος εἶναι νῆσος* (εἰς η ρῶ σύν, ἓν εἰς δς.)—264. Mariage (Marie,âge.)—265. Crête Crète.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

(ΚΕ'—880)

Ἰδανισμέ, Πόσο μάρεσε τὸ κομμάτι σου κεῖνο στὴ Σελίδα! *Ἀλκηστις*, Θἄρθω νὰ σὲ δῶ πρὶν φύγω. *Φιλόσοφη*, τί γίνεσαι; καλὴ διαμονὴ στὸ νησί σου. *Ἰωάννα Δεοντσινη*, καλὴ ἀντάμωση στὸ νησί μας, (μ' ἐμάντεψες;) ΜΟΥΓΑ

(ΚΕ'—881)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΚΕΡΑΥΝΟΣ»

Γ'. ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΜΙΚΡΩΝ ΜΥΣΤΙΚΩΝ *(Βραβεῖα 6)* ΑΓΡΑΦΩΝ ΚΑΡΤΩΝ *(Βραβεῖα 4)*.

Προθεσμία 40ήμερος. Συμμετοχὴ 50λεπτος. Δόσις *ἀλλάσσει: Νικόλαος Περαντζάκης*, Ἀγγελοῦ Βλάχου 4—Β Ἀθήνας

Διαγωνισμοῦ: Ἑρμῆς

(ΚΕ'—882)

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΘΥΜΑΤΑ

ΤΟΥ «ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΥ»

Ἀγιζουμε ἕνεκα ἡ ἔξοτη: Αἰακὸς—Ἐμμανουήλ, Νανότα—Γρίβα Τσουκνιδόλα—Νάκα, Κόμης Φοίνιξ—Λαρούκας, Φιλόκαλος—Δρακίδου, Μελαγχολικὸς—Στιβακτᾶς, Λίλι—Μέρσα—Βεριαντζίκη. (Περιμένετε τὰ δεύτερα θέματα τοῦ καλοκαιρινοῦ «ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΥ».—Τῶν Ἀνιχνευτῶν: ΚΕΡΑΥΝΟΣ

(ΚΕ'—883)

ΤΗΣ ΔΟΞΑΣ ΧΑΜΟΓΕΛΟ: Συγγνώμη γιὰ τ' ἀργοπόρημα. Σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὴν εὐγενικιὰ πρόταση· ἀξιώματι. Γράψε κρῶτη στὴν (ΚΕ—604) Δίση. *Ἑλληνικὴ Ἀναγέννησις*

(ΚΕ'—884)

Ἀποτελέσματα διαγωνισμοῦ (ΚΕ—582). Βραβεύονται: *Ἀγριοβιολέττα*, *Ἑρμῆς*, *Ἄνθος τῆς Νιότης*, *Κρινάκι*, *Χίμαιρα*. Τοὺς δὲ ἄλλους ποῦταν τὴν εὐγενικιὰ καλοσύνη νὰ μᾶς τιμήσουνε ὑκαρευσαροστοῦμεν.

ΟΡΜΗΤΙΚΟΣ ΕΥΡΟΤΑΣ, ΚΡΙΝΟΛΕΥΚΟ ΑΓΟΡΙ

(ΚΕ'—885)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ!!. Στεῖλατε ὅλοι στὸν (ΚΕ—736, διαγωνισμόν μου ΕΞΗ Βραβεῖα. ΣΕΛΛΕΥ

(ΚΕ'—886)

Εὐσεβ ἐμενος στὸ διαπλασάσκοσμο χαιρετῶ ὅλες κι' ὅλους.

Ἰδανισμέ, Ἠλιογέννητη, Θαλασσογέννητη, Τριανταφυλλένια, Ἱερὸν τῆς Ἐλευθερίας, Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, Ρούμπενς, Ἔνδοξη Ἑλλάς. σᾶς ψηφίζω καὶ περιμένω ἕνα τετραδιάκι Σας Δίσις: Κοῦλαν Ἀλεξάδου, Γεωργικὸν Σταθμὸν (διὰ Νικόλαον), Σέρρας.

ΔΙΙΜΩΝ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ

(ΚΕ'—887)

ΑΝΩΣΤΟΥ ΑΓΡΟΥ. ἀντα·λάσσουμε Μ. Μυστικά; Γράψατε Ἰωάννην Δήμου (διὰ Π), *Βόλον*.

ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣ'ΩΝ

(ΚΕ'—888)

Σύλλογοι «Τριῶν Πιερότων» καὶ «Τῶν Παλιάτσων» συμμαχήσαντες, κηρύττουν τὸν πόλεμον στὸ «Μικρόκοσμο».

(ΚΕ'—889)

Ἐλλείψει ἐπαρκῶν ἀπαντήσεων ἀκηρύκτω προκηρυχθέντα διαγωνισμόν μου γραμματοσήμων.— *Λέλα Γιαννάρου*

(ΚΕ—890)

ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΕ, εἰς τὴν 870 ἀγγελίαν δὲν ἔννοῶ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν καλύτερον. Ἀπὸ ὅ,τι διάβασα ὅμως κατάλαβα πὼς εἶναι κουφοφέξαλα. Περμένω ἀπάντησιν. ΜΗΟΕΜ

(ΚΕ'—891)

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΠΡΩΤΗ ΤΡΙΑΡΧΙΑ

(ΚΕ'—892)

Σπεύσατε, ἐστεῖλα, περμένω. — Κυκλαμιά, Φιλόκαλε, Λαυπρὲ Ἥλιε, «Τέσσαροι Παλιάτσοι», Ἀόγγε Χειώφρα. «Μαύρη Μάσκα», Ἰνδιάνα, «Φιλολογικὴ Ὅμιλε Πατρῶν», Ἀπάχησα, «Τρεῖς Πιερότοι», ἔλαβ·, εὐχαριστῶ.—ΕΛΛΕΥ

(ΚΕ'—893

Διαγωνισμὸ (ΚΕ—587) παρατείνω ἕως Αὔγουστο. Συμμετοχὴ ἐλευθέρα. Β' διαγωνισμὸς ἀγράφων καρτῶν, βραβεῖα ἐκλεκτά, συμμετοχὴ μονόδραχμο: Δίσις: (ΚΕ—775. ΞΑΝΘΗ ΝΕΡΑΪΔΑ

(ΚΕ'—894)

Τί κάνετε, *Φιλόκαλε*, *Ροδοπούλα*, καὶ *Δαμπρὲ Ἥλιε*, πῶς τὰ περνᾶτε στὴ Ρόδο; Τώρα εἶστε στὴ θάλασσα ἔ; καὶ ὄχι στὸ Ζιτούν. Χ ιρετίσματα στὴ Μαμμᾶ σου καὶ ντανιὰ σου. *Ἀνθισμένη Παγγαλιά*, *Δροσοσταλίδα*, βραβεῖον ἔστειλα· ἀνταλλάσσουμε Μ. Μ.; *Πασχαλειά*, *Ζαπελένα*, καμμία ἀπάντησις· μήπως δὲν ἐλάβατε Μ. Μ. μου; Δίσις μου: Marie E. Tavla, Rue Bab-el-bahr, Caire (Egypte). ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΦΕΛΛΑΧΑ

(ΚΕ'—894)

Προκηρύσσω διαγωνισμὸ καρτῶν μὲ μιὰ σκέψη. Συμμετοχὴ δρ. 1' προθεσμία 48ήμερος. Δίσις: Καίτην Βάου, Ἀλεξανδρούπολις. Θὰ βραβεύσω τὴν καλύτερη σκέψη μένα Album καὶ 4 ὡραιότερες κάρτες μὲ ὅμορφα βιβλία.

Περιμένω ἀπ' ὅλους, ἐξαιρετικὰ ἀπ' τοὺς: *Ἄλκη Φιλόκα*, *Ἄλκηστις*, *Ἀδγούλα*, *Βιολέττα*, *Γιούλη* *Ἄνθη*, *Δάμονα*, *Δέανα*, *Ἑλληνικὴ Ἀναγέννηση*, *Ζίνα*, *Ἠλιοστάλαχτε*, *Ἤγκεμπουργ*, *Λέλια*, *Λουλουδένια*, *Μάγισσα*, *Μαργαριταρένια*, *Μενεξεδένια*, *Μ·ίσσα*, *Μορέλλα*, *Νεκρολόγοδο*, *Νιόβη*, *Ξανθὴ Νεράϊδα*, *Πικρὲ Χαμόγελο*, *Πανταχοῦ Παρών*. *Ρούμπενς*, *Τάνια*, *Τοπαναφυλλένια*, *Ὀζένου*, *Φυτάκι*, *Φοῦλι*, *Χαρά* ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

(ΚΕ'—896)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

«Κεραυνὲ», Ἑλληνικὴ Ἀναγέννησις, Σέλλεύ, Ἀρσὲν Λουπέν, ἔστειλα, περμένω. — Ζητοῦνται ἀνιπρόσωποι εἰς ὅλας τὰς κόλεις. Γράψατε: Σύλλογον τῶν Παλιάτσων, ρ. τ. Πάτρας.

(ΚΕ'—897)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

Πατρικὸ διαβολάκι, Πλοίαρχε Νέμο, Ροδαλὴ Αὐγούλα, Μενεξεδένια, ἀποταχθῆτε μέχρι 33ου φύλλου, ἢ ἄλλως ἀποκαλύπτουμεν. Τρέμετεεε!!!

(ΚΕ'—898)

ΑΦΡΑΤΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΑΣΦΟΡΟΙ

Α' ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Προκηρύσσομε διαγωνισμὸ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ (ἀγράφων). Προεκλογὴ δίμηνος, συμμετοχὴ μονόδραχμος, βραβεῖα ΕΚΛΕΚΤΑ. Δίσις μέσω τῆς ἐν Ἀργοναυτῶν ἀντιπροσώπου μας: Εὐάγγελον Βόνταν (διὰ Ροδοδάκτυλον Αὐγήν) Ἀρνοστόλιον.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ: «ΜΑΥΡΗ ΤΚΙΑ», «ΦΟΙΝΙΞ» «ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΕ» καὶ ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, τιμή μας ἡ συμμετοχή σας.

Ὁ τῶν Διαγωνισμῶν: ΑΦΡΑΤΟΣ

(ΚΕ'—899)

Φεύγοντας ταξεῖδι, εὐχαριστῶ τὰ εὐγενικὰ Διαπλασόπουλα, παύοντας ἀλληλογραφία καὶ ἀντιλλαγή.

ΣΚΟΡΠΙΑ ΡΟΔΟΠΕΤΑΛΑ

(ΚΕ'—900)

Καλὴ χώνευση, Μήλβελ=Εὐανθία Παπαγεωργαστόλου. Γκαίμον. Φαῦστα, ἐξακολουθεῖτε ἄνωστες; Χά! χά!

ΝΙΡΒΕΛΑΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(ΚΕ'—901)

ΝΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑ, ΤΖΕΝΝΥ, ΜΑΓΙΣΣΑ, ΞΑΝΘΗ ΝΕΡΑΪΔΑ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΟ ΜΠΟΥΚΕΤΑΚΙ, ἕνα σας τετραδιάκι θὰ μὲ εὐχαριστοῦσε πολύ Περιμένω Δίσις: Marie E. Tavla, Zeitoun (Egypte)

ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΦΕΛΛΑΧΑ

(ΚΕ'—902)

ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ

Σύλλογοι, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑΕΣ, μὴ ξεχνᾶτε τὸν (ΚΕ—605) διαγωνισμό μου. Προθεσμία λήγει 15 Αὐγούστου.

(ΚΕ'—903)

Ἀκυρόνω τὸ διαγωνισμό μου, εὐχαριστῶντας τοὺς λιωστοὺς ποὺ μοῦ στεῖλανε. ΣΚΟΡΠΙΑ ΡΟΔΟΠΕΤΑΛΑ

(ΚΕ'—904)

Τὸ *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες* ΙΔΑΝΙΣΜΟ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ, ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ, ΓΛΥΚΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ψήφισε. Ἀνταλλάσσει ἀαζέ·τους καὶ τετραδιάκι Μ. Μυστικ. Προσυένει.

(ΚΕ'—905)

Μπρίν, ἔστειλα· περμένω τετραδιάκι, κάτσαν. *Γλυκὸ Χαμόγελο*, ἀπάντησα. *Ροδηλαίστρια*, «*Κεραυνὲ*», «*Μικρόκοσμε*», κ.τ.λ. ἔστειλαν καὶ περμένω. *Τριανταφυλλένια*, *Ἠλιοστάλαχτη*, *Δάκρυ τοῦ Ἀπείρου*, ἀνταλλάσσουμεν τετραδιάκια; Νὰ περμένω; — ΑΓΙΡΡΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ

(ΚΕ'—906)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

Ὀρμητικὲ Εὐρώτα, δέχεσαι: *Ἀρσὲν Λουπέν*, δεχ'μεθα συ μαγίαν γράφων. «*Μαύρη Σκιά*», *Γλυκὸ Χαμόγελο*, εὐχαριστοῦμεν. *Ἑλληνικὴ Ἀναγέννηση*, ἀπαντήσαμεν· περιμένομεν.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν, των διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5. διὰ τὴν ἐπιτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν συλλαβίων των.

Ἐκδοσις Π. Γ. ΜΑΚΡΗ καὶ Υἱοῦ — Ἐφεσίου 3